

Brassói Lapok

XL. évfolyam

65. szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Szerda

1934. évi március 21

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve havonként 60 lej. Aki pénzbeszedő megbízott utján fizet az előfizetési díj címén Brassóban további 2 lej. vidéken 6 lej. havonként 8 lej. — **Külföldre** negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — **HIRDETÉSEK** díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej negy-zeteintiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 93.

MA: LÁSSUK BESZTERCÉT!

...Mert részesei vagyunk az emberi haladásnak...

Az utóbbi időben nálunk is nagyon sok szó esett a magyar egységről. Sokszor hangoztattuk és számtalanszor körvonalaztuk azokat a lelki feltételeket és irányvonalakat, amelyeket megteremtési és követési kell ahhoz, hogy az igazi lelki egység bekövetkezzék.

Nem lehet egység, amikor egyesek ma a kisebbségi soraiba is be akarják lopni a vallási, nemzeti, faji és emberi gyűlölködés mérgeit.

Most a mi igazolásunkra siet az alábbi tiszta és szép beszéd, amely egy csehszlovákiai kisebbségi kulturális hangzott el.

Itt közöljük szóról-szóra:

„Alapvető hibánk, amelyből minden más következik, az, hogy még ma, másfél évtized múltán sem érezzük és tudjuk magunkat nemzeti kisebbségnek és nem vállaljuk ennek minden következményét.

Mit jelent az, hogy kisebbségi sors és mik ennek a következményei?

Azt jelenti a kisebbségi sors, hogy teljesen magunkra vagyunk utalva egy részt, mert a fölének rendelt uralom — és ebben a megállapításban távol áll tőlem minden vádoló szándék — egyszerűen idegen fajiságánál és idegen nyelvénél, tehát szelleménél fogva meg nem értheti vágyainkat, törekvéseinket, csak lelki indítókat, mert ezek mind a mi nemzeti egyéniségünk sajátosságai, másrészt, mert az érzésben és gondolkodásban egy nemzet hatóköréből teljesen kiestünk. A kisebbségi sors azt jelenti, hogy teljesen a magunk erejére, észére és két kezére hagyott a sors.

Ebből a helyzetből az következik, hogy a kisebbségi élet nehezebb, mint az uralmon lévőké, nemcsak nálunk, de mindenütt, de éppen ezért, mert nehezebb, kell komolyabban felfognunk az életünket, kell, hogy több kötelességet vállaljunk magunkra, mint mások.

Kötelességünk magunkkal szemben, hogy számoljunk az adott helyzettel, ne a szívünkre vagy az érzelmeinkre hallgassunk, melyek vagy délibábos reményképeket rajzolnak elénk, vagy a kétségbeesés örvényébe kergetnek, de higgadtan, józanul, okosan mérlegeljük a helyzetünk lehetőségeit.

Kötelességünk, kis nemzet kisebbségé lett kis töredékének, hogy ugyanazokat a kultúr-törekvéseket vállaljuk, melyek a nemzetünk kötelességei, de azokat is, melyeket a nagy, szabad nemzetek képviselnek, mert csak így viharhatjuk ki magunknak más nemzetek elismerését, azokat is, akik ma ellen-ségeinknek tudják magukat s csak így adhatjuk bizonyosságát annak, hogy érdemes a sorsunkkal törődni, mert részesei vagyunk, előmozdítóit vagyunk ha csak egy vonalnyival is, az emberi haladásnak.

De mindezeket a kötelességeket magunkkal, nemzetünkkel és a világgal szemben csak akkor tudjuk teljesíteni, ha valóban kisebbségi társadalommal alakulunk át, érzésben, gondolkodásban, elhatározásban, tettekben, munkában egyé s egységgé.

És ebben látom a mi kulturális válságunk egyik jellegzetes tünetét, okát, hogy ez az egység még ma is edzőrőt össze a másfélévtizedes kisebbségi életünk alatt.

A kisebbségi szolidaritás, az egységes kisebbségi szellem kialakulása még ma is a messze jövő zenéje.”

Mussolini vasárnapi beszéde után

Franciaország egyáltalában nem rajong a római egyezményért

Egyszerre megváltozott a hangulat Franciaországban és a kisantant államokban — Pertinax szerint Mussolini vasárnap lerombolta azt, amit szombaton francia segítséggel építen

Budapest, március 20.

Vasárnap este 10 óra 20 perckor Gömbös magyar miniszterelnök vonata megérkezett a déli pályaudvarra.

GÖMBÖS RÁDIÓSZÓZATA

Megérkezése után közvetlenül a miniszterelnök a rádióban beszédet mondott:

— Hálával gondolok vissza Mussolinira és Dollfussra, — mondotta — akikkel a szívélyes és eredményes tárgyalásokat lefolytattam. A tárgyalások ideje alatt megnyugvással töltött el az a tudat, hogy magam mögött érezhetem az egész nemzetet. Az, aki politikai szemmel olvas, mindent megért a politikai jegyzőkönyvből, aki pedig ért a gazdasági kérdésekhez, az tudja értékelni a gazdasági jegyzőkönyv eredményeit. Briand egész Európát összefogó tervezete tulmértézet volt s ezért nem sikerült megvalósítani. A római hármass találkozás kisebbszerű, de viszont európai jelentőségű, mert a béke jegyében jelent összefogást s ehhez az összefogáshoz a tárgyi előfeltételek fennállása esetén más államok is csatlakozhatnak.

Rómában hadat üzentünk az önállóság elvének, mert ennél sokkal nagyobb gazdasági elkötelezésre van szükség. A római megállapodásoknak az igazság és a béke jegyében kell létrejönniük. A tárgyalások megerősítették Magyarország politikai és gazdasági helyzetét.

MUSSOLINI IS BESZÉLT

A fasizmus második öt éves nagygyűlésén, amelyen résztvettek a fasizmus összes vezetői, a római Operaházban tartott ünnepélyen Mussolini is nagy beszédet tartott s ebben a beszédben kitért az olasz—magyar—osztrák összefogásra is.

— A fasizmus negatív eredménye, — mondotta a Duce, — a múlt felszámolása és a pozitív jövő építése.

Részletesen fejtegette azután a fasizmus belpolitikai és gazdasági célkitűzéseit, majd a külpolitikai kérdésekre térve, kijelentette, hogy Ausztriával olyan baráti politikát folytat Olaszország, amely megvédi és semmiképpen sem veszélyezteti az osztrák függetlenséget.

A külföldi hatás

Látszik meg, Mussolini vasárnapi beszéde után. Az, amit Mussolini Magyarországról és a revízióról mondott, arra alkalmas csak, hogy ki-mélyítse az ellentéteket. Mussolini egyezménye és vasárnapi beszédének külpolitikai célzatossága között megdöbbentő ellentétek vannak, olyan ellentétek, amiket a francia diplomácia nem hagyhat szó nélkül. Franciaország azt hitte, hogy a római egyezmény a kibékülés és az együttműködés gondolatának a szolgálatában áll. Kiderült, hogy ez vaskos tévedés. Amiket Mussolini mondott, azok nemcsak Franciaországban, hanem a kisantant államokban is nagy ellenhatást és ellenszenvet váltanak ki.

Az Echo de Parisban Pertinax ír nagy cikket Mussolini vasárnapi beszédéről. Megállapítja, hogy Mussolini most már újra a pángermán célkitűzések szolgálatába állott. Ugy látszik, hogy a Duce hirtelen elvesztette hidegvérét, nem tudja lenyelni szó nélkül, hogy évek óta minden olasz kezdeményezés kudarcba fulladt s nem tudja elfelejteni azt sem, hogy a Balkán-egyezmény utját vágta balkáni álmáinak. Most a nagyokat mondás terén Göringgel vette fel a versenyt s nem veszi észre, hogy elszólásai- val azt is összerombolja, amit francia hozzájárulással sikerült létrehozni.

Mussolini beszéde Prágában is igen lehangozó hatást tett. A prágai lapok megállapítják, hogy mindaz, amit „Mussolini Magyarországról” terjesztett, nem nagyon alkalmas arra, hogy a római egyezményt Csehszlovákia úgy fogadja, ahogyan Olaszország szeretné. A történetek után már nem sok remény lehet arra, hogy sikerül kiépíteni az olasz—cseh kapcsolatokat. A Lidove Noviny szerint Csehszlovákia tudja, hogy a dunai államok kérdésében Olaszország közelről érdekel, de azt is tudja, hogy Németország is érdekelt. Csehszlovákiának a helyzete nehéz. Az osztrák csatlakozás veszedelme Olaszország felé taszítja, a Habsburgok trónraültetésétől való félelem viszont Németország és a kisantant ál-

Ausztria mindig számíthat az olasz támogatásra. A jugoszláv—olasz viszony diplomáciailag rendes s még javítható is ha meglesznek az ehhez szükséges előfeltételek. A francia—olasz viszony is javult, bár több kisebb-nagyobb kérdés még megoldatlan. Az olasz—magyar—osztrák összefogásról ezeket mondotta Mussolini.

— A múlt napokban vendégül láttuk Gömböst és Dollfussot s ezzel a három ország között fennálló barátságról tettünk tanubizonyítást. Magyarország igazságot kér ahogyan azt a békeszerződések megkötésekor ünnepélyesen megígérték. Olaszország támogatja a magyar törekvéseket, mert a magyar erős nép és megérdemli a jobb jövőt. A szombaton megkötött szerződés nem zárja ki a más országokkal való együttműködést, viszont meg kell valósítani a teljes egyenjogúságot mert különben a háborúval játszunk. A németeknek is vissza kell adni a fegyverkezési lehetőséget, ha már a többi állam nem akar a leszerelésre gondolni.

BÉCS ÉS BUDAPEST ÖRVEND

Magyarországnak és Ausztriának természetesen nincs oka arra, hogy megváltoztassa addigi véleményét a vasárnapi római beszéd után. A bécsi lapok erősen ünneplik az egyezményt s megállapítják, hogy Mussolini végre gyakorlati lépéseket tett a római megegyezés felé. Ez az első, valóban tényleges eredmény s ezt Európa sohasem feledheti el Mussolininek.

Dollfuss egyébként hétfőn reggel 8 órakor érkezett haza. A pályaudvaron hatalmas éljenző tömeg várta. A kancellár rövidesen nyilatkozott is. Kijelentette, hogy a római egyezmény nem jelent kizárólagosságot. Az egyezmény minden dunai állam csatlakozhatik s az eredmény valóban csak akkor lesz teljes, ha ez meg is történik. A három ország között létrejött egyezmény ugyanis csak az első lépés, amely után még több, elhatározó jelentőségű lépésnek kell következnie.

Gömbös magyar miniszterelnök hétfőn délután kihallgatáson jelentkezett a kormányzó-nál. Beszámolt a római tárgyalásokról és a föl-vett jegyzőkönyvek tartalmáról.

A KISANTANT ÁLLAMOK MÁR „NEM MERLEGELNEK...”

Jellemző és nagy horderejű jelentést továbbít Prága. E jelentés szerint, amely egyébként felhivatalosnak tekinthető, Benes csehszlovák külügyminiszter szerdán nagyobb külpolitikai beszámolót tart s ennek során állást foglal a római egyezmény kérdésében is.

A jelentés így folytatódik: Mussolini vasárnapi beszéde után a kisantant államok egyelő-re nem mérlegelik a római egyezményhez való csatlakozás lehetőségét.

Tessék kívágni és eltenni!

10. sz. SZELVÉNY

a B. L. márciusi
regény-ajándékára.

1—15-ig sorszámmal ellátott 15 darab márciusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregényátárának 1934 márciusi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszállíthatók **Bukarestben**: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sft. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Griviței 10); **Brassóban**: a B. L. kiadóhivatalában; **mindenütt máshol**: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan uton kapják meg, mint az újságot.

Méhészeti gyakorlati tanácsadó méhészek számára. Írta: **IGNÁCZ S.** 122 szövegrajzzal. 260 oldal Ára **120 Lei**
Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában

Elkártyázta pénzét egy Németországból menekült kereskedő

Nagyvárad, március 20.

Egy Németországból menekült család tragédiája bontakozott ki tegnap a nagyváradai rendőrségen. Stern Salamonnak Wiesbadenben volt virágzó divatárkereskedése, amelyet a Hitler-uralom bojkottja miatt kénytelen volt felszámolni. Több mint félmillió leje volt még, mikor feleségével Nagyváradra menekült. A férfi azonban nem talált magának foglalkozást, rossz társaságba keveredett, kártyázni kezdett és az utóbbi két hónap alatt 200 ezer lejt vesztett el, majd megszökött.

Mindezeket a siró asszony mondta el, aki hétfőn délelőtt feljelentést tett a nagyváradai rendőrségen, kérve, hogy hozzák vissza férjét. Ugy tudja, hogy Szatmárra szökött, a maradék pénzzel együtt, amely különben sem férjéé, hanem az övé. Az eljárás megindult.

VIM

TAKARÍTÓNÓ A DOBOZBAN

...mindent tisztít, semmit sem karcol

Tükör fényes a kályha se rozsdás se korom rajta

Balla Károly riportja:

Mit láttam a halott gyermekszemek tükrében

Négy kivégzett gyermek egy szörnyű oduban

A bokszei véres lakás története

Bokszei (Aradmegye), 1934 tavaszán.

Két gyermekszemről szeretnék írni. Egy halott gyermek nyitvamaradt, megüvegesedett szeméről. Két okos, barna gyermekszemről, amelyeknek félbemaradt, halálbameredt pillantásába belekövült a huszadik század harmincas éveinek minden borzalma, értetlen hiábavalósága, irrató haláltusa.

1.

IME, IGY ÉL AZ EMBER...

Egy ember — Szabó József bokszei bognármester — kiirtotta a családját: megölt négy gyermekét. Három fia és egy kislánya volt Szabónak: úgy ölte meg őket, mint ahogyan a mészáros végez áldozataival: egyetlen gyilkos lendülettel mészárolta le valamennyiüket. Most itt hevernek a kis holttestek egy lakásnak nevezett odú ágyának csufolt fekvőhelyein. Az első „szobában” — ez a műhely, a konyha és a nappali szoba, mindez csekélyke néhány méternyi területre zsúfolva, — az első helyiségben két rettenetesen összeszabdalt, meggyötört gyermektest hever. Egy kilenc és egy tizenegyesztendős gyermek holtteste.

A nagyobbik fiu hanyat fekszik, tágrameredt szemekkel bámul a szobára. Ez a két gyermekszem megkapta a pillantásomat, abban a pillanatban megkapta a tekintetemet, amikor a lakásba léptem és nem engedte el, görcsös markolással, ahogy csak egy halott utolsó megmerevedett ölelése képes markolni: belékapcsolódott a menekülni akaró szemeim tekintetébe, a szemek útján keresztül az agy gondolatköreibé. Ez a két szem, a halálbafagyott pillantás irratóan üres és mégis sokat — mindent — mondó erejével gondolatokat kavart fel és megbolygatta az élő ember életköreit.

„Nem értem, nem értem — semmit sem értek!” — sikoltották ezek a szemek, amelyeknek küszöbére az értetlenség, a rémület és a fájdalom fölé emelkedő csodálkozás ült. Okos kis fiuarc közepéből sikoltottak ezek a szemek, amelyek borzalmasabbak voltak, mint a testvér-halottak kinbatorzult, fájdalomtól rándult holttestei, irratótabbak, mint a vér, amely duosan mocskolta a szobát. Iratósabb, mint az egész tragédia „regényekbe illő” dob-beneteivel és megrázó vízszintes értelmével.

Különös dolgokról beszéltek ezek a szemek. Elmondották, hogy: ime például így él az ember. Fagyott tükrök voltak ezek a szemek. Fagyott tükrök, amelyeknek jegét az elfagyott könnyek kiegyenlített, főkire kiegyenlített felülete adta. És ebben a tükrökben valami hideg izzással ott

égett az egész megszabadulásért hörgő környezet minden szívzorító, lélegzetfajító nyomorúsága. Ezekben a szemekben láttam meg, ellentmondást nem tűrő biztosítással, hogy ma, a „kultúra kitejese” — néveiben, ezer és ezer gyermek fekszik le esténként, anélkül, hogy levették volna. Csak később láttam meg, hogy a szerencsétlen apróságok piszkos ruháskákban és piszkos testtel hevertek ágyukon. Előbb a szemek mondták el, hogy 1934-ben, amikor Európa hihetetlen közelségbe került Amerikához, amikor gyermekkultuszt tenyésztettek a tudomány emberei és a divathölgyek — akkor ezreivel élnek emberek, akik fátyolabb vannak még ma is a Mától, a Ma vívmányaitól, az Élettől, mint volt Amerika Európától akkor, mikor még fel sem fedezték számunkra.

Ez a két gyermekszem kikristályosodva tükrözte vissza a falu szociográfiáját. Mert arról beszélt, hogy: ime, így élnek erre felé az emberek...

2.

A „GYERMEK” ÉS A „GYERMEK”

Ezeket láttam még a halott gyermekszemek tükrében:

Négy gyermek fekszik az ágyon. Éjszakai nyugovóra hajtották le a fejüket a szennyes, ágyneműszerű holmikkal puhábbá tett vacokra. Két ilyen ágynak nevezett tákolmány van a szobában. Mind a kettőn gyermekek fekszenek. Élnek és lélegzenek. Egymástól szedik el azt a csekély levegőmennyiséget, amit a szobában háló két felnőtt még meghagyott. Kínosan, rettenetesen küzdözve dolgoznak ezek a kis tüdők. Vergődve pihegnek a kis testek. Amelyek piszkosak, mocskosak az utca porától, a falu sarától — piszkosak. Mialatt a gyermekkultusz boldog (?) részesültjei tisztán élnek, az alatt ezek a gyermektestek nem pihennek az álom csendjében sem. Ezek a kopott kis szervezetek az életért küzdenek az álom időszakában is.

Nyitott szájjal, halk horkolással alszanak a gyerekek. És ezek a szájak még nem ismerik a fogkefét. Ezekben a szájakban még nem járt fogkefe, ezek a szájak — a bélrendszer felső, felvívó nyílásai — tisztátalanok: a bacillusok gyűjtő táborai.

3.

AZ ÁGY

A belső helyiség hálólhelye eredetileg is ágynak készült. Sötét zugában elrejtőzik a sötét szobának. Behúzódva a sarok napal is estét lehelő homályába áll ez az ágy: a házastársak ágya. Ebben az ágyban aludt két felnőtt ember éveken keresztül. És ebben az ágyban ennek a la-

kásnak dohos levegőjében, ebben a sötét, pincszerű sarokban új emberléteket indultak utnak: fogamzottak és sarjultak ki, mint pincevirágok az alagsor nyirkos földjéből. Itt, ebben az ágyban szült egy asszony. Négy gyermeket szült. Ebből az ágyból négy emberi élet indult utnak a koros nappalok és kintő éjszakák felé.

Az ágy. A szennyes, piszkos ágyak készült tákolmány. Amelyről kénytelen vagyok a mozifilmek süppedő habselyem hálólhelyeire gondolni. Vagy csak azokra a hüvös és tiszta ágyakra, amelyek szintén embereket fogadnak ölükből.

Az ágyakra kell gondolnom. Erre az ágyak nevezett hálólhelyre, amely még nem ágy. És azokra a fekvőhelyekre, amelyek a raffinát kényelemkeresés már tülendített az eredeti fogalmon. Azokra az ágyakra, amelyek már nem is ágyak.

4.

A FALU NEM TUD MEGBOCSÁTANI

A halott, barna gyermekszemek még erről is beszéltek: A halott áldozatokon túl, másik két áldozata is van ennek a tragédiának. Az anya, aki lopott és az apa, aki miatt lopni kellett és aki gyilkolt.

A helyzet ez: a férfi — ebben az esetben a bokszei bognármester, — nyomorgott, természetesen a családjával együtt nyomorgott. Ez a nyomor azonban egészen különös, legalábbis a megbocsátható tudott nyomortól eltérő vergődés volt. Mert különbség van a Nyomor és a nyomor között. Az „A Nyomor” kortünet Munkanélküliség szülte. Társadalmi kór. És, ha tétlenül is nézzük, amikor tragédiát robbant ki, legalább a sajnálkozás hurrjait pendíti meg bennünk.

Viszont a nyomor, a szürke, egyszerű nyomor, amelynek okozója állítólag nem a társadalom, hanem az egyén; ez a nyomor csak megvetésre érdemes — a köztudat szerint. Szabó József nyomora ilyen fajta vergődés volt. Éppen ezért, a falu ebben az esetben nem ismer megértést. Nem ismer megbocsátást.

Szabó József részeges ember volt. Elitta amit keresett. „Rossz ember volt”. „Nyomorult, rossz ember”. A falu, ahol a lélektan még annyira sem kenyeré az embereknek, mint a városok laikusainak, a falu kiméletlen egyöntetűséggel tör pácát a négyeszeres gyilkos felett. Ilyen esetekben még a lélektanról ágáló átlagemberek sem képesek a dolgok mélyére hatolni: a falu pedig egyenesen gyűlölettel néz a gyilkos felé. Ki gondol itt arra, hogy az alkoholisták legalább olyan beteg ember, mint az, akinek tüdőbaja van. Ki gondol arra, hogy a részegeskedés éppen úgy társadalmi talajból fakad, egy töröl termett szülőtte koros életberendezkedésünknek, mint a társadalmi betegségnek keresztelt tüdőbaj.

Ki gondol itt azokra a nyomorúságos gyermekévekre, azokra a kinban eltöltött évekre, amelyeknek egyetlen levezető torkolatuk van: a szesz. Kinek jut eszébe, hogy az ártatlanul megölt, 11 esztendő?

— Gyengélkedés idején, különösen, ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legmagyobb elismerés hangján írják a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitűnő eredményt változnék.

dős Szabó-gyermek nyomorban eltöltött élete ugyanugy a pálinkásüvegbe torkolt volna talán, ha az apja nem gyilkolja meg.

Senki. A falu nem tud megbocsátani.

Nem, még az asszonynak sem.

Mert ha az átlagpolgár regényekben olvas az anyáról, aki lopni megy, hogy a gyermekeinek kenyeret szerezzen: kétségtelenül megváltozik. De a gyakorlatban nem képes ilyen megértő álláspontot helyezni. Hány Cooperfield Dávid szaladgál itt közöttünk — és az emberek meghúzzák a fülét és belerugnak.

Nos, képzeljük csak el, milyen gyűlölködő, megértésnélküli lehet akkor a falu. Minden, ami enyhítő körülmény lehetne ennél az anyánál, aki lopni ment, hogy kenyeret szerezzen a gyermekének, minden súlyosító körülményé változik az egyszerű emberek állítólagos logikájának keretében. Szabó elitta a keresetét, a családot nyomorgott, az anya lopni járt, rajta vesztett, letartóztatták, a férj erre lemeszázolta a családját — ebből a borzalmas körforgásból itt csak az érdekli az embe-

A francia állam gyógyforrásai
VICHY CELESTINS

Vese- és hólyagbántalmak, köszvény, cukorbetegség, artritizmus gyógyítására
Vichy Grande Grille májbajoknál és epebántalmaknál
Vichy Hopital gyomor és bélbántalmak esetében

Vezérképviselő: Philippe Finkelstein, București, Str. Câmpineanu 20.

ket, hogy a férj hibái miatt az asszony „bűnbeesett” — és négy gyermek elpusztult.

Az, hogy Szabóné leleccgyerek volt, aki anyját, se apját soha nem ismerte, hogy élt, szerencsétlen állatkája volt az életnek gyermekkorában, hogy ráncigált rongydarab lett belőle, amikor növekedni kezdett — mindezt csak megvetéssel emlegetik az emberek.

Itt nincsenek enyhítő körülmények.

A falu, amely képtelen a megértésre, megbocsátani sem tud...

5.

A MEGELŐZÖTT HALÁL

Még mindig arról beszélnek, amit ez a kinban-fogant, halálba-kristályosodott gyermekpillantás beszél. Arról beszélnek, hogy mi lett volna, ha a gyerekek életben maradnak. Ha Szabó nem issza el a keresetnek csak a felét, vagy ha az asszonyt nem fogják meg, amikor lopni ment.

A négy Szabó-gyerek közül három fiú volt. Látni őket, amint növekszenek, hajladoznak a napok sulya alatt. Feltételezem, hogy mégis elég levegőhöz jutottak a szűk lakásban és nem jött el egyikükért sem a tüdőbaj. Hiszem, hogy hiába ostromolták testüket a bacillushadseregek, amelyek a lakásban és tulajdon testükön tenyészték, szaporodtak és sokasodtak. Életben maradnak, mert nem végez velük sem az apjuk, sem az életkörülmények gyilkos hatalma. Az egyik, a nagyobbik elkerül valahová: nagyobb községbe, kisvárosba iparostanoncnak. Sulyos, nehezen telő inaséveket él keresztül, felszabadul, nem éri semmi baleset és önállósítani is tudja az életét. (Mindenképpen a legkedvezőbb esetet veszem). Tovább kinlódik, harcol: munkásemberhez illően kétkézzel verekszik meg az életéért.

A másik kettő is felnő. Valami mesterséghez jutnak. Elkerüli őket a munkanélküliség, a tüdőbaj, a vérbaj.

De azután — mondom, a legkedvezőbb eseteket számítsuk — úgy 10 esztendő múlva mégis csak ránkrobban a háború. Amely talán holnap kiszabadul startheletről, ahová nagy gonddal állították be. Igen, akár holnap is kiszabadulhat, ránkrobban a háború. Amely minden népünket veszélyeztet. Éppugy a katonakötelesek napjait, mint a szabógyerekek millióinak frontmögött görnyedő életét. De tegyük fel mégis, hogy csak tíz esztendő múlva szabadul ránk a gyilkos világégés.

És most újra látom a nagyobbik Szabó-gyerek holttestét. Amint fején hatalmas vágással, nyakán irtózatosszerűen, tágrameredt szemében a vádak és kérdések bönével, ott fekszik valahol egy elhagyott házban, amelyet gránát vetett szét. Vagy egy irdatlan nagy mezőn. És a szemem, ez a gyermekszem, amely barna és becsületes, üvegesen turja a gyilkos meszeség kétségeivel és rémségeivel telített ismeretlenjét.

A másik Szabó-fiút összerándult testtel látom. De nem így, gyermekruhában, meztelen gyermeklábakkal, mint most a bokszei ház szűk lakásának vértől és egyébtől szennyes ágyán. Hanem valamilyen formaruha durva szövétébe bugyolálva. Teste összerándult a halál kínjától. A fronton hősi halált halt, ki tudja milyen téli szolgálatában, 19 éves korában...

A harmadik, még tíz esztendő múlva is gyerekek. De gyerekkarcát — tisztán látom — ismeretlen mérgek gyilkos fojtogatása kékíti el. Gáztámadás rémségeiről beszélnek a fiús vonások kinbarándulni, halott ráncai. A legkisebbik Szabó-fiú fekszik itt előttem, 15 éves korában: Meghalt a frontmögött egy repülőgéptámadás áldozataként...

És most úgy érzem, hogy Szabó József bognármester a világ legnagyobb kontárja Belekontárkodott a halál mesterségébe. A bokszei kerékvártó megelőzte a halált...

Öngyilkos lett a családirtó Szabó József

Arad, március 20.

Hétfőn érkező jelentések arról számolnak be, hogy Szabó József, a családirtó apa, vasárnap éjjel a borosjenői kórházban, 2 óra 20 perckor öngyilkosságot követett el és meghalt.

Szabó József vasárnap már egészen jól érezte magát, felkelt az ágyból és rövid sétát is tett. Tekintettel arra, hogy Szabó állapota javult, két rendőrt rendelték melléje. Szabó vasárnap délután kijelentette, hogy szeretne a feleségével beszélni. Ezt a kívánságát természetesen nem teljesítették. Szabó akkor elszomorodott és egy szót sem szólt az egész nap folyamán. Este az egyik rendőr hazament és csak egy ór maradt Szabó mellett. Éjszaka 12 órakor a családirtó felkelt az ágyból és a két ágyval tovább fekvő Kosár Vasilie éjjeli szekrényéhez lépett és egy pohár vizet vett el onnan.

Későbbi megállapítás szerint ekkor és

innen lopta el Szabó azt a kést, amellyel később öngyilkosságot követett el. Ezután visszament ágyába. Tizenkét órától 2 óráig töprengett és ezalatt elkészítette magát a halálra. 2 óra 20 perckor a fejére huzta a takarót és

a hosszú, vékonyélű bicskát markolatig a mellébe szúrta.

A rendőr észrevette a kiömlő hatalmas vérsugárt, az ágyhoz lépett és felrántotta a takarót. Ebben a pillanatban Szabó másodszor is a mellébe szúrta. A rendőr zajt csinált, fellármázta a betegeket és az apólkát, akik nagynehezen megfékeztek Szabót, aki harmadszor is magába akart szurkálni. Az előhívott orvos nem segíthetett, Szabó husz perc múlva kiszenvedett.

Szabóné még mindig nem tud semmit a dologról. Most a csendőrség elhatározta, hogy az aradi fogházba szállítják a szerencsétlen asszonyt és ott hozzák tudomására a történetet.

Brassó, Kolozsvár és Nagyvárad élére időközi bizottságot neveztek ki

Csak Brassóban jutottak képviselőhöz a kisebbségek

Bukarest, március 20.

A közigazgatási törvény módosításának megszavazásával a kormány törvényes alapot nyert arra, hogy a még működésben levő választott tanácsokat feloszlassa s helyükbe időközi bizottságokat nevezzen ki az új községi választások megtörténteig.

A belügyminisztérium hétfőn délelőtti rendeletet adott ki több erdélyi törvényhatósági város és megye választott tanácsának feloszlásáról, illetőleg időközi bizottsággal való leváltásáról.

Brassó törvényhatósági város élére a következő összetételű időközi bizottságot nevezték ki:

Bogdan Filimon elnök, Szele Béla dr. alelnök, Debrecey Béla dr., Stinghe Sterie dr., Puscariu J. dr., Munteanu Ion, Voicu Virgil dr., Capatina Stefan, Polony Artur dr. és Zerbes Michael tagok.

Brassó megye élére is időközi bizottság került a következőkből:

D. Grecescu lelkész, elnök, C. Bratasescu dr., Nan Ioan lelkész, Butu Traian,

Puscariu Valér dr. Teus Leonte, M. Garleanu, Weinhold Heinrich, Ziske Viktor dr., Papp Endre dr. és Orbán János.

Kolozsvár városa élére is időközi bizottság került ebben az összetételben:

Dragan Nicolae dr. elnök, Negru Dumitru dr., Nistor Virgil dr., Ghircioas Virgil, Stanca Constantin dr., Baritiu Septimiu dr., Pop Petre, Bolez Nicolae ezredes, Mózes Károly, Stefanescu Misu és Buzea Oktávián.

A Nagypárad élére kinevezett időközi bizottság tagjai a következők lettek:

Mosoiu Tiberiu professzor, elnök, Negulescu Anasztáz tábornok, Bleda Vasile dr., Ionescu Ion, Sanghiorghianu Sofronie dr., Stamatopol Alfonz és Dancea Jacob.

Amint látszik, a magyaroknak itt nem adtak képviselőt.

Biharmegye új időközi bizottsága:

Turlea Nicolae dr., elnök, Domokos István esperes, Dudulescu Gheorghe lelkész, Botoc Gheorghe lelkész, Nagy Teodor tanár, Mangra Juon Fildan Alexandru, Maier Vasile dr., Lascu Oktávián, Ardelean Petre és Balbau Vasile.

Kiegyeztek a hitleristák a szász evangélikus egyházzal

Lemondtak a vezérségi elvről s alávetik magukat az egyházi előírásoknak

Nagyszeben, március 20.

A Fabritius és társai által vezetett erdélyi hitleristák, akik a Harmadik Birodalombeli elvtársaik példájára a szász népközség politikai és gazdasági vezetése mellett az egyházat és vallást is ki szerezték volna sajátítani s ezért hónapok óta kiméletlen pergőtűzbe fogták magát Glondys püspököt is, most arra kényszerültek, hogy feladják a harcot. Bizonyára külső befolyásra is, beadták a derekukat az egyháznak, amely nem kisebb erélyvel lépett fel ellenük, mint a régi politikai vezetők.

Amint megtört, a szász evangélikus egyház vezetősége, illetőleg Glondys püspök, nemrégiben körlevelet bocsátott ki, amelyben felszólította a hitlerista egyházi tisztviselőket, hogy vagy lépjenek ki a „megújító” pártjából, vagy mondjanak le állásukról, mert — két urat nem lehet szolgálni. A hitleristák „szolgálati szabályzata” feltétlen engedelmességre utasítja a párt tagjait a „vezérnek”, viszont az egyház nem ismerhet el kívülről jövő

utasításokat és parancsokat tisztviselőire nézve.

Ez a rendelkezés — úgy látszik — eleve nembe vágott a hitleristáknak, hiszen arról volt szó, hogy egyházi állásokat betöltő elvtársaiknál kenyértörésre kerül sor. Ezért jobbnak látták térlet hajtani és kiegyezni a szász evangélikus egyház fejével és vezetésével, csak hogy men'sék a menthetőt.

Amint a nagyszebeni szász püspökség legújabb körrendeletéből most kitünik, megegyezés jött létre az egyháztanács és Fabritius „országos vezér” között, amely a következőket tartalmazza:

A hitleristák kötelezik magukat, hogy az egyház tagjaival szemben nem lépnek fel semmiféle olyan követeléssel, amely ellentétben áll az egyházi kötelezettségekkel.

Amennyiben maguk a hitlerista vezetők is tagjai a szász evangélikus egyháznak, ők maguk is lemondanak a vezérségi elv alkalmazásáról s kötelezőknek ismer-

Gyermeke számára

legfontosabb az egészséges szervezet! Azonban épp az iskolában számtalan fertőzési veszélynek van kitéve gyermekek; tehát a légzőszervek — idejében való — alapos fertőtlenítése Panflavin-pasztillákkal gyermekeknek különösen fontos.

Panflavin-pasztillák

rik el magukra nézve az egyházi előírásokat.

Ugyanilyen értelmű nyilatkozatot adnak az egyház hitlerista tisztviselői is.

A megállapodás további részében kötelezik magukat a hitleristák arra is, hogy ifjúsági szervezeteikben gondoskodnak a politikai harc kiküszöböléséről, valamint arról, nehogy az egyházi tekintély ellen vétségek történjenek. A hitleristák egyáltalában tartózkodni fognak az iskolaköteles ifjúság befolyásolásától. Az ifjúság szellemi nevelésére vonatkozólag a hitlerista vezetőség mindent csak az egyházi vezetőséggel egyetértésben tesz.

A megegyezés értelmében úgy a hitleristák, mint az egyház hatályon kívül helyezi előbbi és a megállapodással ellentétes rendelkezéseit.

A szász nációk és az egyház tehát kibékültek s

utban van a kiegyezés a hitleristák és a régi politikai vezetők között is,

ugyhogy az utóbbi hetekben megindult szenvedélyes elvi harc valószínűleg hamarosan szintén véget ér.

Amint a birodalomban, itt is felülkerekedett az evangélikus egyház s a hitleristák jobbnak látták lemondani a teljes kiszajátítási és meghódítási törekvés tébolyáról.

Az aradi munkakamara a betegséggyógyítás mai rendszere ellen

Arad, március 20.

Az aradi munkakamara mindhárom tagozata vasárnap délután plenáris gyűlést tartott. A gyűlésen a kisiparosok megbízottai az aradi betegséggyógyító működését érelemeztek. A megbízottak kimutatták, hogy a betegséggyógyító, a szükséges gyógyszerek hiányán a rászoruló tagoknak nem nyújthat kielégítő kezelést. Kimutatták a megbízottak azt is, hogy Aradon általános az elégedetlenség és a felzúdulás a betegséggyógyítóval szemben. Ezután a gyűlés résztvevői a készülő új munkatörvény sérelmes intézkedései ellen emeltek szót.

Végül a gyűlés emlékiratot intézett a munkügyi minisztériumhoz és a miniszterelnökséghez, amelyben a betegséggyógyító önrendelkezési jogának kiszélesítését követelték és a tervbevetett új munkatörvény ellen tiltakoztak.

Szivgörcsöt kapott a fővádlott egy kényes szatmári ügy tárgyalásán

Szatmár, március 20.

A nagyközség előtt bizonyára emlékeztető még Páva István volt szatmári háztulajdonos és társainak homoszexuális üzelmek miatti ügye. A vádlottak megjelenése miatt már háromszor halasztották el, míg hétfőn végre azután sikerült megtartani a főtárgyalást a szatmári törvényszéken. A tíz vádlottat, köztük ismert embereket elővezették s ugyancsak előállították a tanukat is. Alig kezdtek meg azonban a tárgyalást, mikor

Páva István fővádlott szivgörcsöt kapott és összerogyott. A tárgyalást felfüggesztették és orvosok kijelentették, hogy ha az izgalmauktól még egyszer görcsöt kap, nem felelnek az életéért.

A törvényszéki elnök nem akarta vállalni a felelősséget s így ismét elhalasztotta a tárgyalást július 9-ikére.

Tegyen egy próbát a hírneves
benségesen illatosított
Germandrée
szappannal

Es az időjárás árt az Ön bőrnek!

On azonban könnyen védekezhetsz ellene, Nivea-Creme-vel! Dörzsölje be minden este, de nappal is, ahányszor kimegy a szabadba, arcát és kezét Nivea-Creme-vel. Bőre finom lesz és rugalmas, a széllel és az időjárás viszontagságaival szemben ellenálló és megkapja azt a friss, egészséges külsőt, amelyet a fiatalságnál olyan szívesen megcsodálunk.

NIVEA-CREME: Lei 16.— — Lei 72.—

A Semmitőszék is elutasította Seletzky fellebbezését

Bukarest, március 20

A Semmitőszék Rátescu-tanácsa szombaton este hirdette ki döntését Seletzky Brunónak, a Skoda fegyvergyár volt bukaresti vezérképviselőjének fellebbezése ügyében. Amint emlékeztet, Seletzkyt a hadbírók kímélés vádjával 5 évi börtönrre ítélte, ezt az ítéletet a hadsereg felülvizsgáló bírósága is jóváhagyta.

Az elítélt képviselői azt hangoztatták, hogy a Seletzky-nél talált hadfelszerelési iratok nem voltak itkos jellegűek, valamint, hogy a pörben nem a hadbírók

volt illetékes. Ciurea ügyész kérte a fellebbezés elutasítását azzal az indoklással, hogy Seletzky az ostromállapot ideje alatt is megszerzett titkos katonai iratokat, így hát a föltétele való itélkezésre csak a hadbírók lehetett illetékes.

A Semmitőszék magáévá tette a főügyész érvelését s a fellebbezést elutasította. Erre a védők semmiségi panaszt jelentettek be azon a címen, hogy az ostromállapot s a katonai büntetőtörvénykönyv több olyan rendelkezése, amelyet az adott esetben alkalmaztak, alkotmányellenes. Ebben a kérdésben legvégső fokon a Semmitőszék egyesült tanácsai döntenek.

A vasgárdista összeesküvők nagy pöre a hadbírók előtt

A nagyszámu védők egyike kétnapos elhalasztást kért a periratok tanulmányozására, de elutasították kérelmét

Valószínűleg egy teljes hónapig is eltart a főtárgyalás — jelentette ki a katonai főügyész

A tárgyalás első napja

Bukarest, március 20.

A színajai merénylet, illetőleg a vasgárdista összeesküvés nagy pörének főtárgyalása hétfőn délelőtt 9 órakor megkezdődött a bukaresti II. hadtest öt tábornokból álló hadbírók előtt. A katonai és polgári hatóságok minden intézkedést megtettek a főtárgyalás sima, zavartalan lefolyásának biztosítására s ennél fogva a Malmaison-kaszárnya hadbírói épületébe s különösen a tárgyalóterembe csakis különleges engedéllyel lehet belépni. A tárgyalóterem befogadóképessége különben is igen kicsi s tekintettel a vádlottak tetemes számára és a sok védőügyvédre, még az újságírók sem mind tudtak eddig belépőjegyhez jutni.

Az ötvenkét vádlott közül a három színajai merénylet, Constantinescu, Caracitá és Belmacét a hadbírók emelvényétől jobbra ketrecszerű bokszaiban helyezték el. Állaniuk kell a szuronyos katonák között. A többi vádlott padokon ül a terem baloldali felében, amelyet kötelekkel kerítettek el. Jobbra tőlük a védőügyvédek, akiknek a száma hatvanra rug a három hivatalból kirendelt védő: Catolu tábornok, Bruma gárdakapitányon és Dimitriu Paul főhadnagyon kívül.

A vádlottak első padjában Zizi Cantacuzino-Granicerul tartalékos tábornok Zelea-Codreanu Cornél mellett ül. Előbbi civilruhájában felelősséget vállal a katonaságból való eltávolításáért, míg a „vezér”, vagy „kapitány” — mint mindig — ezalkalommal is nemzeti viseletben van.

A hadbírók kinevezéséről és megalakulásáról szóló hadügyminiszteri parancs felolvasása után Ignat tábornok bejelenti a tárgyalás megkezdését. Felolvassák a vádlottak névsorát, majd Braescu védő szóvá teszi a belépőjegyek kiadásának módját. Még a védőknek is nehéz bejutniuk. Goga Jenő lapszerkesztő és ügyvéd, Goga Octavian fivére, sérelmezi, hogy a belügyminisztérium közegei a sajtó képviselőit is meggátolják kötelességük teljesítésében, amennyiben nem adnak minden újságíróknak engedélyt a belépésre, illetőleg a tárgyaláson való részvételre.

Hofineanu ezredes-hadbíró megállapítja, hogy az összes bejelentett védőügyvédek a teremben vannak s indokolatlannak találja a panaszt. Válaszul Braescu védő kéri, hogy a belépőjegyeket ne a belügyminisztérium, hanem a hadbírók adja ki, mert csak ez tudhatja kinek van igazán keresnivalója a tárgyaláson.

Az elnök felfüggeszti az ülést, a hadbírók tanácskozássra vonul vissza, majd Ignat tábornok közli, hogy a belépési engedélyeket ő maga személyesen fogja ezután kiadni.

Sturza védő kéri a főtárgyalásnak 48 órával való elnapolását azzal az indoklással, hogy a védőknek nem volt idejük kellőleg áttanulmányozni a vádiratot és az aktaanyagot.

Hofineanu ügyész kéri a bíróságot, utasítsa el a kérelmet, mert ha egyes védőknek eddig nem volt is módjukban minden aktát átvizsgálni, lesz erre idejük ezután is, hiszen a főtárgyalás minden valószínűség szerint egy teljes hónapig is el fog tartani.

Sturza válaszol és hangoztatja, hogy összesen negyvenhat terjedelmes dossziéről van szó s ezeket a védők az idő rövidsége miatt nem tudták kellőleg áttanulmányozni.

A hadbírók a katonai ügyész álláspontját tette magáévá s elutasította a védő indítványát.

MINISZTEREK A VÁD ÉS VÉDELME TANUI KÖZÖTT

Ezután a tanúk névsorának felolvasására került sor. Amint ismeretes, a vád és védelem mintegy hétszáz tanu kiállítását kérte. A vád mintegy harminc tanuja között elsősorban a színajai merénylet szemtanúi szerepelnek. Közülük Cos-

tinescu dr. munkaügyi miniszter, Flahide a miniszterelnökség államtitkára, Hamat dr. és mások. A védelem viszont benevezte tanúinak Titulescu külügyminisztert, Iamandi belügyi alminisztert, Marinescu fővárosi rendőrprefektust és más neves politikusokat.

Ezután az elnök újból felfüggesztette a tárgyalást s megengedte, hogy a vádlottakat és a védőket lefényképezzék a fotóriporterek.

Dollár a vajban

Valutacsempészeket fogtak a szalmári állomáson

Szatmár, március 20.

A rendőrség hetek óta lázasan nyomoz a „fekete valutások” után, míg végül tegnap elfogtak két valutacsempészt. Katz Dávid szatmári és Kohn Dávid érmihelyfalvai kereskedő fel akart szállni a fialru felé menő cseh vonatra. A detektívek, a kik régen gyanakodtak rájuk, leigazoltatták, majd az állomási rendőrségen alaposan megmotozták őket. A motózás eredménye szenzációs volt.

Az utra becsomagolt ártalmatlan falatoznivalóból, kenyerekből, paplóból, végül pedig gumióvszerekből 210 dollár, 3000

cseh korona, 1600 francia frank, egy csomó olasz lira, csekk, utalvány, összesen mintegy félmillió lej értékű idegen pénz került elő, amit Csehországba akartak „étszibolni”.

A két csempészt letartóztatták és megindították ellenük az eljárást.

A csempészek azzal a jogi érveléssel védekeznek, hogy a szatmári állomáson fogták le őket, tehát tettenérésről nem lehet szó: voltaképpen még nem jártak a pénzekkel a határon. Hogy azonban ezt a mosakodást elfogadják-e a hatóságok, az más kérdés.

Titokzatos halál a baromfiudvarban

Ongyilkos lett-e a dúsgazdag földbirtokos csak azért, mert össze- szólalkozott a feleségével?

Súlyos vád születte az özvegy ellen, aki színesző volt s akil az öngyilkos családja tiltakozása ellenére ven el

Budapest, március 20.

A budapesti rendőrség megrendítő és titokzatosnak látszó ügyben vezette be a nyomozást.

Két nappal ezelőtt Ungár Miklós dr. volt budapesti fogorvos és pomázi földbirtokos öngyilkosságát követelt el pomázi nyaralója baromfiudvarában. Az öngyilkosságnak nem volt senki szemtanúja, a földbirtokost átlőtt fejjel találták meg a baromfiudvar földjén. Még élt. Beszállították a budapesti Rókus-kórházba, ahol műtétet hajtottak végre rajta, megmen-

ni azonban már nem sikerült: vasárnap reggel anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt.

A megrendítő szerencsétlenséget a család titokban tartotta addig, amíg volt még remény, hogy a súlyosan sebesült embert meg lehet menteni. A halál után azonban nyomban bünvádi feljelentés érkezett az ügyészséghez. A volt fogorvos és dúsgazdag földbirtokos rokonsága annak a gyanúnak adott kifejezést, hogy

Ungár Miklós eselleg gyilkosságának esett áldozatul s ezért kéri a halált

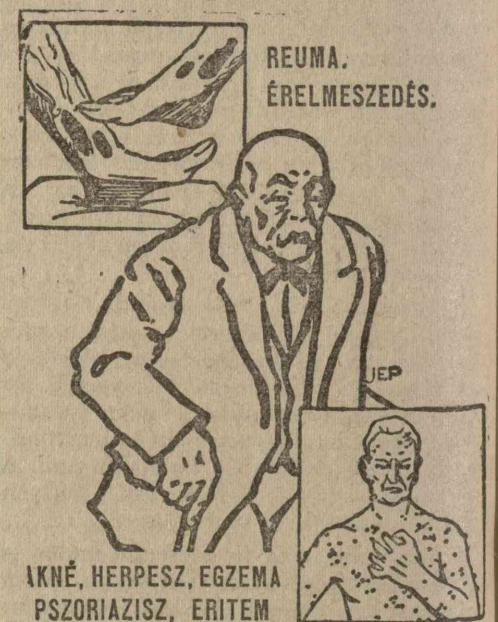
— Ideges embereknek és lelki betegeknek az enyhe, természetes „Ferenc József” keserűvíz rendes bélműködést, je emésztést és elegendő étvágyérzetet teremtet.

felboncolását és a nyomozás megindítását.

Az ügyészség helyt adott a kérésnek s elrendelte a hulla felboncolását. Egyidejűleg a rendőrség is megindította a nyomozást.

A család gyanúja mögött régebbi perpatvar húzódik meg, ami az öngyilkos orvosa felesége és a gazdag rokonság között állandóan napirenden volt. Ungár Miklós ugyanis az óbudai Kisfaludy-színház egyik szegény, de tehetséges művésznőjével te feleségül családja ellen tiltakozása ellenére is. Ezért is nem maradtak Budapesten. A fiatalasszony addig beszélt az anyjának, amíg az elhagyta az orvosi gyakorlatot és hazaköltözött Pomázra, ahol a szerencsétlenség történt.

A rendőrség már kihallgatta az özvegyet, leányneve Emőd Irén. Az özvegy vallomása nem volt alkalmas arra, hogy minden további gyanakodásnak elejét vegye. Emőd Irén szerint pénteken nézeletés volt közte és férje között, férje azonban minden különösebb felindulás nélkül távozott el s néhány perccel később már öngyilkos is lett a baromfiudvarban. A titokzatos eset fejleményei igen élveken foglalkoztatják a budapesti társadalmat is, mert Ungár Miklósnak és rokonságának kiterjedt ismeretségi köre volt Budapesten.

IKNÉ, HERPESZ, EGZEMA
PSZORIAZISZ, ERITEM

Az artritikus sorsa

Köszvény, reuma, borbajok, görcsér, flebita, gennyes tályog, ime néhány baj, amely a húgysavval megmérgezett vérű artritikus életét veszélyeztetik. Az artritikus nő még többet szenved mehguladásától; alsótesti zavaroktól, melyek fájdalmasabbak.

De ma ismerjük az érelmeszesedés specifikus gyógyszerét.

Hosszu éveken át folytatott kísérletezés eredménye a RICHELET VERFELFRISSTÓ (DEPURATIF RICHELET), amely elpárologtatja, felszítja; megkönnyíti a vért, megerősíti a szervezetet és új egészséget ad a sokat szenvedett betegnek, aki már feladta a gyógyulás reményét.

A RICHELET VERFELFRISSTÓ (DEPURATIF RICHELET) ma a meggyógyult betegek ezrei által ajánlatlik, akik nem felejtik el halálkifejzéseküket.

Ez a szer gyökeresen gyógyítja az artritizmust minden megnyilvánulását, tekintet nélkül annak régi voltára.

Minden ügyhez ismerető könyvecskét mellékelünk. Kapha a gyógyszerárakban és drogyáriákban. Laboratoire L. RICHELET din Sedan, 6. Ru: Belfort, Bayonne (Franciaország). Romániai vezérképviselő: Jules DILLAN Bukarest, 4. Sírada Pitar Moş.

HIREK

Görögország nem adta ki Amerikának Insull bankárt

Athén, március 20.

Beszámoltunk arról, hogy Insull amerikai bankárt, aki a Majotis nevű görög személyszállító gőzösen Afrika felé szökött, Amerika kérésére a görög kormány egy hadihajóval üldözőbe vette és visszaszállíttatta. A görög kormánynak az volt az eredeti szándéka, hogy Insullt

INSULL

azonnal kiszolgáltatja Amerikának, amelynek hatóságai hosszú idő óta köröztetik a súlyos visszaélésekkel vádolt pénzfejedelmet.

Insull kiadatása azonban elmaradt. Miután a hadihajó ismét visszavitte görög területre, alkudozás kezdődött Insull és a görög kormány között, amelynek eredményeképpen Athénben úgy döntöttek, hogy a bankárt nem adják ki Amerikának, hanem megengedik, hogy Insull önként és szabadon távozzék az ország területéről.

A megállapodás alapján Insull még vasárnap délelőtt hajóra szállt a pireuszi kikötőben. Athéni jelentések szerint Kisziaszán keresztül Perzsiába megy.

A brassói nyugdíjfizetések sorrendje. A márciusi nyugdíjak kifizetését a brassói pénzügyigazgatóságon, illetve az I. és II. kerületi adóhivataloknál már megkezdték. A pénzügyigazgatóság pénzláránál 19-én az A D H, 20-án E F G, 21-én I J L, 22-én O P R és 23-án a V W kezdőbetűsöket fizetik. Az elsőkerületi adóhivatalnál a katonai nyugdíjakat fizetik és pedig: 19-én az A B C D E, 20-án F G H I J K L, 21-én M N O P 22-én R S T U és 23-án a V W Z kezdőbetűsöket. A II. kerületi adóhivatalnál 19-én a haditörzskantak, özvegyek és árvaakat fizették ki, míg 20-án a B C, 21-én a K M, 22-én az N S T és 23-án az U Z kezdőbetűs nyugdíjasokat. A kifizetések csak az illetékeseknek eszközölhetők, a megbízottaknak közjegyzőileg láttamozott meghatalmazást kell felmutatniuk.

Csikmegyei hírek. Saját tudósítónk jelenti: Benő Vince és Vilmos apjuk halála után nem tudtak megegyezni az örökségben. Végredelet nem lévén, a bírók felosztásánál az egyik földdarabra mindketten igényt tartottak. A régóta dúló testvérháború a napokban befejezést nyert. Benő Vencel, ittas állapotban, vita közben egy doronggal úgy fejbe vágta testvérét, hogy azt baldokolva szállították el a színhelyről. Benő Vencelt a csendőrség őrizetbe vette. — Ostofán István cipészegő, dr. Gligor vasúti főorvosnál szolgáló nagynénjétől 4800 lejt ellopt. A rossz útra tért cipészegődet a rendőrség őrizetbe vette. — Hirt adtunk arról, hogy Bucur Jakab Györgyöt, a Florescu-féle szabadalvú párt székelyföldi szervező titkárát betörésért 5 évi fegyházra ítélték. Ezzel az ügyvel kapcsolatban nyílt tárgyaláson hamis eskü miatt letartóztatták Nagy Imre csikomszói nyugalmazott csendőrmestert. Nagy Imrét kihallgatása után a vizsgálóbíró szabadlábra helyezte, mivel kiderült, hogy a csendőrmester jóhiszeműen egy politikai kalandor hálójába került.

A ravatal gyertyájától kigyulladt a ház, Konstancából jelenti: A Konstancia melletti Mangalia fürdőhelyen különös tüzeset történt. Sopran Sali földműves 3 éves kislánya meghalt. A kisfiu ravatala a körülállított gyertyák lángjából meggyulladt. A tűz gyorsan terjedt és rövid idő alatt láng borította az épületet. A

megijedt háziak csak hosszas és halált-megvető munka után tudták megmenteni a halottat a lángoktól. A ház viszont teljesen leégett.

Halálos leszámolás egy aradi községben. Aradról jelentik: Az Arad melletti Hosszúsr községben pár nappal ezelőtt rejtélyes gyilkosság történt. Ismeretlen tettesek háza nyitott ablakán keresztül, lelőtték Rus János gazdát. A csendőrség hosszú és erélyes nyomozás után megállapította, hogy a gyilkosságot Joanis Todor gazda és fia, Péter és Trifan követték el. Rus János valami örökösödési ügy miatt évek óta ellenséges viszonyban volt a Joanis családdal. Az ellenségeskedés vége most ez a gyilkosság lett. A csendőrség elfogta a gyilkosokat és az aradi ügyészségnek adta át őket.

Zita és Ottó Párisban. Párisból jelenti: Ma délelőtt beszentelték Sixtus pármaj herceg holttestét. Az ünnepélyes szertartáson megjelent Zita exkirályné is, fiával, Ottóval.

Kolozsvári hírek. Vasárnap a Fellegvári ut 34 szám alatt Câmpian Joan piaci árus kártyázás közben öt súlyos késszurással megölte András József 25 éves munkást. András hamisjátékkal gyanúsította meg társát, aki ebből fel-dühödve késsel rontott neki. A gyilkos elmenekült, de később önként jelentkezett az ügyészségen. — Az erdélyi mezőgazdák és gazdatisztek vasárnap délelőtt kongresszust tartottak Kolozsváron a megyeházán. A kongresszuson többek között megjelent dr. Gorcin földművelésügyi államtitkár, dr. Dunca prefektus, dr. Drăgan polgármester, Agărbeanu Jon író, görög katolikus esperes és Curcea, az ortodox egyház részéről. A délelőtti az üdvözlőbeszédekkel telt el az idő s táviratilag hódoltak Öfelségének. Délután a gazdatisztek elhelyezkedésének kérdését viták meg.

Nagyvárad hírek. Nagyvárad tudósítónk jelenti: Godea Demeterné 70 éves asszony, a biharmegyei Sonkolyos községből Nagyvárad felé igyekezett, hogy ott leányát a kórházban meglátogassa. Réven egy ismerőssel találkozott, kinek elmondta utjának célját, mire az ismerős öregasszony tudtára adta, hogy leánya már halott. Godea Demeterné a hír hallatára szívzselhűdést kapott és a helyszínen meghalt. — Szántó János 22 éves lakatos szombat éjjel Moldovai-utca 150 szám alatt szerenádát adott szíve választottjának. A zene hangjaira oda-jött a lakatos Orbán nevű ismerőse, aki erősen ittas állapotban volt. Orbán felszólította Szántót, hogy hagyja abba a muzsikálást. A felszólításból hamarosan veszekedés lett, amelynek folyamán Orbán a kezében levő üveggel úgy arcul-vágta Sándort, hogy sebt a kórházban 22 öltéssel varrták össze. Orbán a verekedés után eltűnt. A rendőrség keresi.

On tehát azt állítja, hogy az alagutban meggyilkolt ur nem Prince bíró volt, hanem éppen ellenkezőleg... — Azt éppen nem mondtam, ámbar nincs kizárva s ha az ember logikusan végiggondolja a dolgot, előbb-utóbb rá kell jönnie, hogy Prince bírónak nem állott érdekében a saját természetellenes halála... — Várjunk csak, ne olyan hevesen. Bizonyos ön abban, hogy az alagutban tényleg Prince bírót ölték meg Stavisky barátai és bűntársai s nem gondolja, hogy az illetőt csak utólag öllöztették be a bíró földi porhüvelyébe? — Ahá, ön tehát úgy véli, hogy Prince öngyilkosságot követett el, az alagutban megölték X-et, feladták az apokrif táviratot s aztán az öngyilkos holttestét elcserezték az ismeretlen áldozattal... — Na és a kézelőgomb... — Maga nevetni fog. A kézelőgomb, ha éppen tudni akarja, a Kutjepov tábornoké. — Hogyan, hát ő is? — Mi az, hogy ő is. Elsősorban ő és senki más. Ha még nem tudja, hát most elárulhatom, hogy Stavisky senki más. mint Kutjepov tábornok, alias Kreuger, illetve Löwenstein bankár, akit Hanussen visszarábalt Oroszországból, a moszkvai temetőből, ahol kísértetjáráshoz éjszakai ügyeleles volt... — Hogyan? Hanussen ezek szerint életben van? — Mi az, hogy „ezek szerint”. Bizalmatlanság akar ez lenni? Hanussen természetesen sohasem halt meg és sirgödrében Schwarz Jakab fekszik Teplitz-Schönau-ból. Hanussen tavaly ilyenkor nőül vette Staviskynét, bajuszt ragasztott és az Intelligence Service szolgálatába lépett. Egyideig mint Stavisky szerepelt, azután átengedte a hitleri ágyat Kutjepovnak, így, hogy... — Halló rikkancs, adjon csak egyet. Na lássuk. Mi az? Megállapították, hogy Stavisky azonos önmagával és Prince bíró tényleg meggyilkolták... Már megint micsoda elcsépett hazugságokkal bolondítják az embert az újságok. Így aztán sohasem fogjuk tisztázni az ügyet...

Kézdivásárhelyi hírek. Saját tudósítónk jelenti: Szőke Lajos, 27 éves gelsei gazdát vízi-fürészenek fogaskereke nyitott kabátjánál fogva elkapta és való-sággal magára csavarta. A szerencsétlenül járt gazda rövid szenvedés után meghalt. — A napokban az összes iskolákat és hivatalokat végigjárta egy magát Reliccanu Ilienek nevező diáksapkás fiatal ember, aki igazoló írással bizonyította, hogy besszarábai illetőségű. A fiatalember könyöradományokat kért hogy édesanyja temetésére hazautazhassék. A pénzgyűjtőre figyelmes lett a város előjárósága. Igazolásánál kiderült, hogy pa-

A KRESIVAL

árát
leszállították

15%

Nagy öröm ez, különösen a gyermekeknek — mióta szüleik Kresivalt adnak nekik nem kell többé szenvedniök a köhögéstől és a hörghuruttól. Örízze meg gyermekei egészségét és életkedvét, a hűlés első jeleire adjon nekik Kresivalt. Alacsony ára mindenki számára lehetővé teszi használatát.

BAYER

ABLAK

Szülei sirján agyonlőtte magát egy szilágysomlyói banktisztviselő

Nagyvárad, március 20.

Róth János, a szilágysomlyói „Kraszna-megyei Bank” tisztviselője, hétfőn reggel Margittára utazott, onnan pedig átment Micskérre, ahol szülei sirja van. Kiment a temetőbe, egyideig tépelődve sétált a sir körül, majd elővette revolverét és agyonlőtte magát. A szerencsétlen banktisztviselő azonnal meghalt.

Zsebében levelet találtak szilágysomlyói háziasszonyához, özvegy Nagy Gábornéhoz címezve. A levélben néhány egyszerű sorban bejelenti Róth János, hogy nem bírja tovább ezt a mai életet.

— Meguntam már ezt az életet... nélkü-löztem is, mert kevés a fizetésem... jobb sorsra nincs kilátás manapság...

A banktisztviselő öngyilkossága általános megdöbbenést keltett Szilágysomlyón.

Gaál Franciska sem kell a náci-Németországnak

Berlin, március 20

A lipcsei moziban most mutatták be Gaál Franciska legújabb filmjét, a „Csibé”-t. A bemutató hatalmas botrányba fulladt. A náci rohamosztagosok olyan heves tüntetést rendeztek, hogy a darabot le kellett venni a műsorról.

Rosenberg, Hitlerék elméleti bölcsé kijelentette a Völkischer Beobachterben, hogy Gaál Franciska éppen olyan méltó jelent az árja színművészet szempontjából, mint Elisabeth Bergner

Utijegyzetek

Az a földdarab, ami Dés és Beszterce között terül el az országút mentén, a jelek szerint kiesett a világból. A gyors egymásutánban következő, jobbadán szász és román lakosságu falvakban, amelyek futószalagon suhannak el az autóbussz ablaka előtt, csak megelégedett és mosolygós arcokat lát az utazó. Csopontosan álldogálnak a széles utcákon, kínos pedantériával rendbentartott ruhákban. Két órán át tartó robogás alatt, száz és száz falusi szász és román között, egy sem akad olyan, aki rongyokat viselt volna. A házak tája szinte ragyog a rendtől és a tisztaságtól. Itt nem használják a karbacsipés, vagy a szemdörzsölés, mert így van!! Akárhogy is iparkodtam lerongyolódott parasztokat, burjánzó és gyommal körülvett nyomorúságos kisközt látni, nem sikerült! Kész misztérium, csoda, megfoghatatlan jelenség ez a földdarab, 1934-ben, az általános és egetverő nyomor közepette!

Az országút egész rendes, az autóbusszt azonban állandóan az a veszély fenyegeti, hogy karambolozik, mert nekimegy egy tehénnek vagy borjunak, amelyekből egész csorda kóborol állandóan a hűtő előtt. Egyik utitársam, törzsvendég az autóbusszon, aki ugyyszólván naponta jár errefele, felvilágosít, hogy a környékbeli parasztnak többek között ez is egzisztenciális lehetőség! A tehénnek nem öngyilkossági szándékából vetődnek az autóbussz elé, hanem odahajítják őket, mert azt remélik, hogy „igy” többet kapnak értük. Szegény tehének! Tettüknek oka nem ismeretlen!

Bethlen után, az egyik távoli domboldalon, hatalmas sűrű erdő tűnik fel, amelynek fát úgy vágta ki valaki, hogy a lombkoronában maradt hézagok megszűnő nézve évszámot, pontosan 1934-at eredményeznek. A fákat úgy irtották ki, hogy 36 év alatt sem nőttek vissza. A faluban azt beszélik, hogy dűsgadag földesur élt annakidején a Lörnyéken, akiknek egyetlen, fiatal leánygyermeké az említett évben a vízbe fullt. Az apa, aki gyászát valami monumentális módon akarta kifejezni, fejszéssel vágatta ki erdejében a katasztrófa dátumát. Fantasztikus ötlet, de az, ahinek az erdő zöld foltjából előtűnő évszám megragadja figyelmét és aki a történetet is hallja hozzá, még ma is meglesz, hitetlenkedik egy darabig, azután meghatódik! Muszáj!

A szászok dilemmája

Glondys püspök ismert röpirata súlyos dilemma elé állította a besztercei szászokat is, akiknek szintén állást kell foglalni, hogy az evangélikus egyházhoz, vagy Fabritiuszhoz, a nemzeti-szocialista eszméktől áthatott romániai „Führer”-hez ragaszkodnak-e jobban? Egyesek nem zárkoznak el attól, hogy nyíltan, sőt hirtelre is a püspöknek adjanak igazat, a többség azonban még nem döntött, mert bármennyire csendes vérmérsékletű polgárok, a hitlerista mákonyból nekik is cseppent valami... Egyelőre haboznak még, de már olyan enyhe az atmoszféra, hogy a fejleményekre, illetőleg az állásfoglalásra, amely várhatóan a püspök mellett nyilvánul meg, máris következtetni lehet.

Nem „olyan” emberek ezek, ahogy Besztercén beszélik. Befelé talán legénykedtek néha, de mind békevágyó, tehát józan is... A békét pedig nem tudják pártvillongásokkal körítve elképzelni.

Beszterce nem a heves, kártekonyszenvedélyek városa. Politikailag sem. Különben meglátjuk. Hiszen a közmondás szerint „szász szónak is egy a vége!”

Besztercén, hej, van sok számos utca...!

Jaj neked, ha hazudsz szám!
Besztercén, az utcán,
bárkit tárt karokkal vár
s vendégül maraszt a sár!

Az uton a vándorok
bús serege tántorog...
sáros kása rakása,
mindnek örök lakása!

Az országút, a fócsa,
pénztárcámnak adása,
mert ruhám, vagyis a mez,
többé tiszta sose lesz!

É rengeteg pocsolya,
már a tavasz mosolya!
Csak a polgár nem nevel,
ő issza meg a levell!

Körséta Besztercén,

ahol szászok, zsidók és románok még akadnak,
de magyarokat már lámpással kell keresni...

Városokkal kapcsolatosan ugyan nem nagyon szoktak ilyen hasonlatokat alkalmazni, de Beszterce külsejét illetőleg teljesen azt a benyomást kelti, mintha Medgyest és Munkácsot összepárosították volna. Az említett két város „keresztéséből” érdekesen jellegzetes hely született, amely mindkét szülő vonásait magán viseli, bár talál az ember elvétve olyan jeleket is, amelyekből arra lehet következtetni, hogy a mama — amikor „ugy volt” — egy magyar kisvárost is „megcsodálhatott.” Ez azonban csak a tulzott kutató szem benyomása, mert Beszterce arculatán leginkább mégis a szász vonások domborodnak ki. A várost jelképesen úgy lehetne megtestesíteni, mint egy szászt, aki nemzeti viseletet hord bár, de fején az a bizonyos kis, kecskés bársonysapka kacérkodik és imaszijak vannak rajta.

Egy darab középkor...

A városnak különben tagadhatatlan patinája van. A piactér egyik oldalán összeépült 8—10 ház, oszlopos, boltíves árkád sorával, olyan „régies” látvány, amely ma már kevés helyen lehet találni. Valamikor buzával kereskedtek a hűvös boltívek alatt (innen kapta a „Buzasor” nevet is), sőt hetivásárok alkalmával, hagyomány szerint, még manapság is ott árulják a terményeket. Régies zománca van egyébként többé-kevésbé minden épületnek, amelyek között egyes helyeken valószínűtlenül szűk és sötét sikátorok kanyarognak. Mindenfajta jármű száműzve van ezekből az „alagutakból”, amelyekben napfényt a legverősebb időben is hiába kutatnának. A sikátorok keresztint olyan érzése van a járókelőnek, mintha hamisítatlan középkorban barangolna, hogy aztán egy boltív alatt kilépjen a Mába, valamilyen világosabb, szélesebb utcába, ahol megtelepedésük autóbusszok pöfögnek és motorbiciklik zakatolnak.

Hangok az utcáról

Magyar szót ritkán, sőt alig lehet hallani. Tipikus „Grüss Gott”-ok repdesnek a levegőben. Hol lázas sietséggel hadart szász szavak, hol valamivel tempósabb zsargon üti meg az ember fülét. Lényegében egyre megy, mert mindakettő mestersen eltorzított német nyelv, amelyekből azonban rajtuk kívül még a németül tudó sem ért, akár „egy kukkot” is...

Három ezred katonaság

Besztercén, ami számárányukat illeti, a többségiek is kisebbségben vannak. Jelentős körülmény mindenestre, hogy az aránylag kis városban három ezred állomásozik, amelyekből hírek szerint most egyet — a forgalomért aggodó általános szomorúságára! — állítólag Szászrégenbe készülnek helyezni...

Néhány mondat az üzleti viszonyokról

A kereskedelmi élet? Lehet róla beszélni, mozog még valahogy, az utóbbi időben ugyan erősen lanyhult, de különös is lenne, ha a válságot éppen Besztercén ne éreznék meg. A kereskedők zömét a szászok alkotják, akik másvallású társaik szerint ugyan „faji alapon” állanak és erősen összetartanak, de kifelé különösebben, sőt egyáltalán nem érzetik... A szász kereskedők a nem-árja utazókkal is szívesen üzleti viszonyt tartanak fenn és tőlük telhetőleg támogatják is... Nagyobb csődökről, vagy végzetes összeomlásokról különben nem beszélnek Besztercén.

Lépten-nyomon bodegák...

Feltűnő, hogy a városban milyen sok apró kóser bodega és zsidó kézben levő italmérés van, olykor csaknem teljesen héber szövegű cégtáblával. Ezeket a bodegákat észleleteim szerint nemcsak zsidók, hanem a városba vetődő környékbeli román falusiak is sűrűn látogatják. A cégtáblákra visszatérve, gyakran olyan szembetűnő kontrasztot lát az ember, ami szinte megmosolyogtat. Az egyik firmán tipikusan szász név díszleg, amelynek viselőiből Brassóban és más szász lakta helyen is élnek, közvetlenül mellette pedig olyan furfangos és zamatoss zsidó név pompázik, amelynél eredetibbet kitalálni se lehetne. Így megy ez végig egész Besztercén. Érdemes megemlíteni, ha már a cégtáblák kerültek szóba, hogy magyar felírást alig néhány üzletben lehet látni. Két kézen össze lehetne számlálni, hogy mennyi van belőlük.

Idetartozik az is, hogy az utcafeliratok kétnyelvűek: románok és németek.

Ami az ortodox központi irodából megmaradt!

Régebben Besztercén volt az erdélyi ortodox zsidóság központi irodája, amit utóbb Kolozsvárra helyeztek. A régebbi ortodox-góepontra ma leginkább már csak az a körülmény utal, hogy a rabbi innen adja ki a kóser, husvéti cikkek gyártásához szükséges bizonylatokat, az úgynevezett „hechser”-eket, amelyek nélkül az a bizonyos cikk nem „gilt”, vagyis nem érvényes!

Szórakozás, klubélet és színészet

Szórakozás? Az is akad Besztercén. A városnak két mozija van, amelyeknek forgalmáról egyenesen csodákat beszélnek. Éppen az elmúlt vasárnap történt, hogy estére már egyik moziban sem lehetett jegyet kapni. Ilyen „Ausverkauf” különben gyakran fordul elő. A mozik természetesen „hangosak.”

Szintársulat nem nagyon boldogul Besztercén. Német trüppök nem vetődnek a városba, a magyar vidéki társulatok pedig a részvétlenség következtében sorozatosan leégtek. Nem a város „magyaraságán” mulott. A magyarok — mondotta nekem valaki — kihaltak! „Kihaltak”? Nem értem. Valami rejtélyes járvány pusztított errefele, ami pont azt a maroknyi magyarságot támadta meg? Mi lett belőlük? Elég abból annyi, hogy a magyar szintársulatok Besztercén értéket nem is próbálkoznak többé...

Klubélet? Van. Eltekintve a politikai pártkluboktól, a modernebb zsidók is klubot tartanak fenn, amelyben bizonyos időközönként, zsidóvonatkozásszabadegyetem-szerű előadásokkal kedveskednek a hallgatóságnak. Most alakult meg a WIZO besztercei szakosztálya is.

Szombat esténként a szászok is összejönnek valahol és ki-ki tehetségéhez mérten mulatozik.

Különösebb dárídózás azért seholsem folyik, mert arra senkinek sem telik!

A helyi sajtó

Besztercén három ujság jelenik meg: két román és egy német. Az előbbieket, a

SZAGOSFILM

Külföldön már többször tervbevétték, hogy a mozikban előadás alatt, a film milliójének és hangulatának megfelelően illatokat fecskendeznek szét a nézőtérre. Persze, csak a parfümök különböző válfajai jöttek számításba, amelyekkel — a szakemberek véleménye szerint — a filmekben leggyakrabban előforduló érzéseket: a szenvedélyt és a szerelmet maradéktalanul ki lehet fejezni...

Ami külföldön kísérlet, sőt röpke terv maradt, azt Besztercén megvalósították. Ismerősöm azonban, akinek, mint bennszülött beszterceinek efelett örömdenie kellett volna, inkább panaszkodott...

A helyzet ugyanis az, hogy F. urnak, aki a kérdéses mozi bérlője, étterme is van, közvetlenül a mozihelyiség mellett. Építkezési hiba-e, vagy kényelem, nem lehet biztosan tudni, de tény, hogy az ételeket mindig a többnyire zsúfolt nézőtérre keresztül viszik az étterembe, ami az illuziót meglehetősen rontja. Tessék csak elképzelni?! Brigitte Helm, valahol a Riviérán, pálmák között, szőken és illatosan azt mondja valamelyik grófnak, hogy „Szeretlek!”, mire a nézők hirtelen a foghagymás rostélyos átható szagát érzik. „Imádlak!”, válaszol a gróf, ezt azonban már párolt káposzta vagy kovászos uborka „illata” kíséri!

A beszterceieket, akik szenvedélyes mozilátogatók, nagyon bántja, hogy a mozitulajdonos-vendéglős „oda se szagol” ilyenkor!!

Mert velük ki lehetne egyezni. A mozirol nem, de a szagról le tudnának mondani!! Tessék ezt megszívlelni, F. ur, annál is inkább, mert a pénznek köztudomásulag nincsen szaga! Már pedig azt főleg a mozilátogatóktól látja!!

Aki azóta „nevezetesség”, amióta nem látható...!

Vulpeanu Augustin, a 15 évre elítelt kéjgyilkos besztercei táncánár, akit nemrég szállítottak Kolozsvárról a nagyenyedi fogházba, kétségtelenül nem olyan egyén, akiről per „városunk fia” lehetne megemlékezni. Beszterce bizonyára kikérné magának — joggal és méltán — ha „Vulpeanu városának” nevezné, viszont a táncánár is eljátszott már azt a lehetőséget, hogy a „város Vulpeanujának lehetne szólni, bármennyire nagy népszerűségnek örvendett „azelőtt...” Nem is írnek róla, mert már nem aktuális, de autóbusszbeli utitársaim, Beszterce felé közeledve, olyan bőbeszédűséggel érkeztek Vulpeanuról, mintha csak tegnap ölte volna meg Greabu Flaviut, a halvány, szőke diágyereket. Ebből arra következtettem, hogy Vulpeanu még mindig aktuális. Újságiról szempontból ez határozottan örömdetes tény, mert a városban (hál’ Istennek!) azóta se történt ilyesmi! Személyes kívánságomat elégittem ki részben, amikor újdonsült besztercei ismerőseim közül egy urileányt és egy fiatal-

„Sáptámána” és a „Bistrița” hetenként egyszer, a „Bistritzer Deutsche Zeitung” hetenként kétszer, kedden és pénteken kerül forgalomba. Magyar lap nincs. A beszterceiek valószínűleg ezalkalommal látnak először magyar nyelven városukról egy teljes oldalnyi cikket, ami a jelen „Lássuk”-nak külön jelentőséget kölcsönöz. Ez az oldal az első besztercei magyar ujság!

Ami pedig a sportot illeti:

A sportot Besztercén három betű szelvényesíti meg: a BTV, vagy „Bé Té l’au”, ahogy a beszterceiek mondják. A „Bistritzer Turnverein” a sportot teljesen monopolizálta. Ha valaki testedzés, vagy ilyesmi felől érdeklődik Besztercén, ezt a három betűt vágják rá habozás nélkül. A tél folyamán szorgalmasan szítek a besztercei sportolók. A közelben fekvő „Budacker-Höhe” lankás magaslatain állítólag pompás sítérp van, ahol még a legkörülményesebb „telemark”-ot is lehet bonyolítani, hogy az ugrásokról (és az esésekről!) ne is beszéljünk...

Hol vannak a koldusok?

Elbujtak-e, nem tudom, de tény, hogy Beszterce utcáin sehol koldust nem láttam, mint ahogy látható nyomor sem ütötte meg sehol a szememet. Munkanélküliek itt is vannak, de nem olyan arányban, mint a többi városokban. Ők sem lézengenek az utcán. Besztercén általában nem lehet azt a jellegzetesen kirívó levertséget és nincstelenséget észlelni, ami máshol harsog. A felületes szemlélő joggal azt hihetné, hogy itt gondok sincsenek, pedig vannak, mert ezt az egyhangy, kilátástalan és minden nagyobb emóciótól mentes besztercei életet, gondok árán, szinte heroikusan lehet csak élni.

A város képe nagyjában már ezekből az apróságokból is kibontakozik. Ez Beszterce! Leikiismeretfurdalásom lenne, ha nem írnam meg, hogy azok a beszterceiek, akiknek még meg valahogyan, nem sopánkodnak a város felett... és ezért az a privát reményem is, hogy Beszterce nem is olyan kisváros, mint amilyennek látszik...!

Két párbeszéd Vulpeanuról,
aki Besztercén még mindig
aktuális...

embert megkérdeztem, hogy emlékeznek-e még Vulpeanura?

— De még mennyire! — válaszolt az urilány — hiszen azonkívül, hogy táncolni tanított, szomszédunk is volt. Sokat láttuk fiatal gyermekekkel, kislányokkal, de nem tulajdonítottunk ennek különösebb jelentőséget! Bár rebesgették róla! Különben nagyon „nett” ember volt, kék ruhát viselt, sárka cipővel. Igaz, egyszer késő este, éjjel is lehetett már, egy őrnaggyal láttuk (nincs is rossz izlése!) intimen összelelkezve, mint a szerelmesek. Véleményem szerint kevés büntetést kapott. Többet érdemelt volna!

— Emlékszik-e még a rendellenes hajlamu Vulpeanura? — kérdeztem néhány órával később egy fiatallembert.

— Rendellenes hajlamu? — kiáltott fel mebotránkozással a fiatallembert — kikérem magamnak! Nem hagyok Vulpeanura semmit se mondani!

Azzal elfordult, tükröt vett elő és a szemöldökeit kezdte tépdessni. Csipesszel.

Othagyam. Nem vártam be, amíg kiruzsozza magát.

— Székelyudvarhelyi hírek. Kilyén Györgyné, özv. László Lajosné, Dobos Lászlóné és Nagy Ágnes marosvásárhelyi lakosok felett ítélte a törvényszék, mert múlt év márciusában az erdőszentgyörgyi nagyvásárrban férfi és női szöveteket loptak. A törvényszék 15—15 napi fogházra ítélte az asszonyokat és a költségek megtérítésére kötelezte. — Az udvarhelymegyei nyugdíjasok Nyugdíjas Egyesülete, az egyesület keretein belül, tagjai részére temetkezési osztályt létesített oly célból, hogy a nyugdíjasok esetében temetkezési segítyt biztosíthassanak hátramaradtjaik részére. — Ferenczy Gyula dr. szintársulata néhány nap óta Székelyudvarhelyen vendégszerepel, szép erkölcsi és tűrhető anyagi sikerrel.

— Sepsiszentgyörgyi hírek. Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: Dvornicova Antonina pénzügyi tisztviselő az utcán megtámadta Vigh Julia dohánygyári tisztviselőt és alaposan elverte. Az ügy a rendőrséghez került. Dvornicova egy nap megjelent a rendőrségen és Bujor rendőrigazgató távollétében asztaláról ellopta vetélytársnőjének egy levelét, sőt később a rendőrigazgatót telefonon keresztül durván megtámadta. Bujor igazgató a tisztviselő ellen szintén eljelentést tett. Az ügyben a bíróság rövidesen ítéletet hoz. — Sepsiszentgyör-

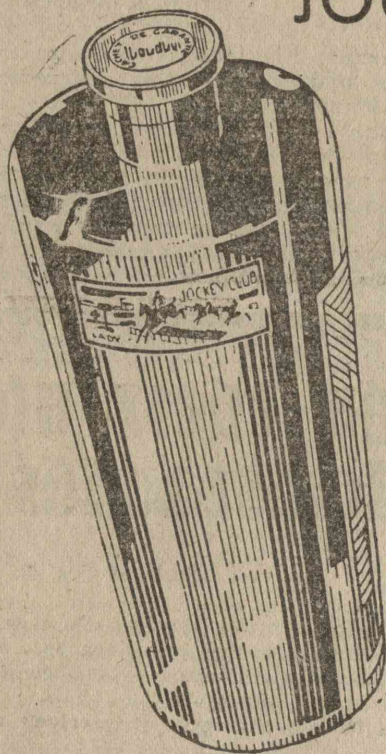
gyon sok a panasz a piaci kifliárusok szemtelen viselkedése ellen. A piaci süteményesek állandó veszekedése és verekedése folytán a vevőközönség gyakran földről felszedet, poros, sáros kiflit kénytelen vásárolni. Ajánlatos volna a kifliárusok ellen valamelyes rendszabályokat fogantatni. — A gelenczei csendőrzár az imecsfalvai országúton egy öregasszony holttestére akadt. Az asszony személyazonosságát még nem sikerült megállapítani. — Jakab Lajos, Béla és László az almásmezői kocsmában megtámadtak egy legényt és alaposan elverték. A csendőrség bevezette a vizsgálatot. — A helyi pénzügyigazgatóság feljelentette Kajcsi Gyula szárazpataki adóvégrehajtót egy nagyobb összeg elsikkasztásáért. Az ügyészség megindította az eljárást. — Kiss József feljelentést tett Török Mihály ellen, aki kiskoru leányán erkölcselen merényletet követett el. A legény ellen elrendelték a vizsgálatot.

— Kiöntött az Olt. Csikszeredáról jelentik: Az utóbbi napok enyhe időjárása következtében a hegyekben vastagon fekvő hórétegek gyors tempóban kezdtek olvadni. A rohamos olvadás következtében az Olt Csikrákos és Madéfalva községeknél kiöntött. A kár egyelőre még jelentéktelen, de ha az olvadás tempójában nem áll be lanyhulás, komoly következményei lehetnek.

Annak a nőnek a kedvence,
aki a disztingváltságot a fővonzóerőnek tekinti:

JOCKEY CLUB kölnivíz

A nők, akik szeretik a halvány színeket, a fénytelen selymeket, a ruházat egyszerű szabását, akik előnyben részesítik a fekete, vagy szürkcsukott autót a vörös roadsterrel szemben, akik tisztában vannak azzal, hogy a férfiak meghódítására más eszközök is rendelkezésre állanak, mint ríktó ruhák, mértéktelen ruhakivágások — minden kölnivíznél szívesebben használják a Jockey Club kölnivízet. A Jockey Club elővarázsolja egy virágoskert minden illatgazdagságát a tavaszi éjszakán... Édes és mégis átható illata van, mert drága esszenciákból készült, amelyeket ördögi ügyességgel kevert a parfümgártás művészetének mestere. Jockey Club a disztingválts hölgy kölnivíze.

EAU DE COLOGNE
JOCKEY CLUB

ják azt a két lejt, mennyit engednek belőle?"

Sijartau után a gyűlést levezető Biris Luca szólalt fel, aki hangsúlyozta, hogy előbb-utóbb minden titoknak ki kell pattannia.

— Ha ezeket az ügyeket kisebbségi árulta volna el — mondotta a többségi Biris, akinek a Moldovan elleni mozgalom megteremtésében oroszlaúrsze van — biztos ráfogták volna, hogy bolsevik! Mi nem vagyunk azok, senki nem az, iparosok vagyunk! A többségi, ha munkája van, juttassa hozzá a kisebbséget is, a kinek „hallgass” volt mindig a neve!

Susman cipésmester összetartásra szólította fel iparostársait, majd Balla utána pedig Vajas György csizmadiamester szólalt fel, aki határos beszédet tartott:

— 11 évvel ezelőtt — mondotta — hozsannázva hoztuk ide Moldovan elnök urat. Az elmúlt évek tapasztalatai — sajnos — azt mutatják, hogy csalatkozunk. Egykori lelkesedésünk helyett most annak ellenkezőjét érezzük iránta, mert ő az oka, hogy kiabálnunk kell. Ha valahol sajog a sebünk, megmutatjuk. Akkor kellett volna Moldovannak a sarkára állani és gyűlésezni, mielőtt az új társadalombiztosító és kamarai törvényt megszavazták volna, most már ég a ház! Nehéz a helyzet, mert most már csak nagy erőfeszítések árán lehet esetleg azon a törvényen változtatni!

Ezután bizalmat indítványoz Birisnek, a ki pár szóval bezárja a gyűlést, majd végzetül meleg hangon emlékezik meg a Brassó Lapokról és a Népujságról, mint az egyedüli két organumról, amely ügyükkel fontosságának megfelelően már

kezdettől fogva foglalkozik.

A jövő vasárnap esedékes választásról, amelynél viharosabbat keveset látott eddig az Ipartestület, annakidején részletes beszámolóval közlünk.

Az aradi ügyvédek és a konverzió

Arad, március 20.

Az aradi ügyvédi kamara vasárnap tartotta meg rendes évi közgyűlését. A gyűlésen Ispranovic Sever dr. aradi ügyvéd beszámolt arról, hogy a kormány az ügyvédi díjszabás leszállítását tervezi. A gyűlésen sérelmezték az adósságrendezési törvénynek azt a részét is, amely szerint az ügyvédi tiszteletdíjak is konverzió alá esnek. Végül emlékiratot szövegeztek meg. Az emlékiratot, amelyben az ügyvédek a konverzió sérelmes szakaszai ellen tiltakoznak és adókönyvitést kérnek, az igazságügyminisztériumhoz és a miniszterelnökséghez terjesztik fel.

Borzalmak egy kolozsvári munkáslakásban

Elkergette a feleségét, leütötte a rendőrt és kivégezte 14 hónapos fiát egy örült munkás

Kolozsvár, március 20.

Embertelen kegyetlenséggel végrehajtott csecsemőgyilkosság történt vasárnap este 6—7 óra között a Gépész-utca 68 szám alatt. A borzalmas gyilkosságnak családi előzményei voltak. Ugyanis Ratiu Joan 34 éves vasuti műhelymunkás összeveszett Kolozsváron időző apósával. A munkás felesége is pártját fogta az öreg embernek: emiatt később Ratiu kidobta feleségét az utcára. Az asszony a rendőrségre sietett, ahonnan Tarcu Vasile közrendőrt küldték ki, hogy elővezesse a munkást. A rendőrt kellemetlen meglepetés érte, amint beépített a házba: Ratiu Joan felragadt egy vasrudat s azzal fejbe vágta a rendőrt, aki ájultan zuhant el az úttestől. Majd a dührohamba esett ember elszedte a rendőrvölverét s aztán eltorlaszolta az ajtót.

Ezután egy 18 cm. hosszú késsel 14 hónapos Liviu nevű kisfiához ment.

A gyermek szívébe kétszer beleszúrta a késsel s azután még több szúrást is ejtett rajta, majd letépte a pillanykapcsolót s a drótot a gyermek végeléhez akarta vezetni.

Ekkor a csecsemőt, aki még agonizált, fejével lefelé egy vízzel telt vederbe dugta, amíg az teljesen kiszivárgott. Nemsokára a rendőrt érkezett a helyszínre s

éppen abban a pillanatban fékeztek meg a megtévelydött apát, amikor a kisfiának a szívet akarta kitépni.

A rendőrségen kihallgatták Ratiu Joant s vallomása után az a feltevés, hogy megörült. Ratiut orvosi vizsgálatnak fogják alávetni.

A kolozsvári iparosság nagy leszámolásra készül az ipartestület közgyűlésén

Előhangok a nagy színjátékhoz

Kolozsvár, március 20.

Szinte félelmetes már az ellenszenv, amely a kolozsvári iparosság körében Moldovan Anton, a dicstelen működés után lemondott ipartestületi elnökkel szemben megnyilatkozik.

A választások előtt álló iparosság túltöltött hangulatát híven tükrözte vissza a március 18-án, vasárnap rendezett „propagandagyűlés”, amelyet Biris Luca cipésmesternek, a helybeli iparosság egyik legagilisabb harcosának elnökletével tartottak. Az ipartestület gyűléstermébe zsufolásig megtelt hallgatókkal, akiknek a kétségtelenül sok eséllyel rendelkező Biris iránt érzett bizalma és lelkesedése, a gyűlés végén már csaknem tüntetesként hatott.

A robbanásig feszült hangulatu gyűlésen elsőnek Blind szűcsmester, majd Dávid szabómester beszélt. Utánuk Farcas Andrei emelkedett szólásra, aki az ipartestület költségvetését és zárszámadását illetőleg az elmúlt évi jelentést bírálta.

— Az elmúlt évben, a jelentés szerint — mondotta — 253 gyűlést tartottak, ami roppant valószínűtlenül hangzik. Nagy a gyűlés, hogy ha Moldovan elnök ur megállt valamelyik iparostársunkkal beszélgetni, azt is gyűlésnek számították. Különbözn mitse végeztek. A költségvetés fizetésekre 549 ezer lejt irányzott elő, ezzel szemben 386 ezer lejt fizettek ki. Logikus-e, hogy az ipartestület a mai viszonyok mellett gavallér legyen? Karácsonykor dupla fizetések! Ki ad nekünk,

iparosoknak dupla fizetést? A vevők csak alkuszhatnak. Változtatni kell a helyzeten!

Farcas ezután a munkakamarai terhekről beszélt, majd annak végeztével felszólította a jelenlevőket, hogy a jövő hét vasárnapján esedékes választáson a feltétlenül változást hozó Biris-listára szavazzanak.

Szőke vízvezeték-szerelő a következő szónok, aki kijelenti, hogy kisebbségi, vagy többségi, mind egyre megy az ő helyzetükben, mert egyforma terhekkal sújtják őket.

— Az állam minden adójában benne vagyunk! — mondotta — de ha sokáig így tart, nem lesz az államnak adófizetője, mert mindnyájunkat elárvereznek!

Beszéde további részében az iparosok parlamentti képviseletét sérelmezi, majd ráter az egy hét múlva lezajló ipartestületi választásra és kijelenti, hogy az újonnan megválasztott embereket is rövidesen menesztik, ha nem állják meg a helyüket!

Sijartau ácsmester a volt elnök személyéről mondott kiélezett kritikát, amely szerint Moldovan Anton, a volt elnök, aki tudvalevőleg építésmester is, sokat keresett rajtuk.

— Csak a festési munkálatokat emlitem meg, — mondotta — amit a kisiparosok nevében vállalt. Őt lejt kért egy négyzetméter meszelésért, amit a kisiparosok két lejtért csináltak. Akkor is azt kérdezte tőlük, hogy „ha egyszerre akar-

M. Hegyi Ilona:

Hőnfutás

Már valahol Pest felé jártunk, mikor a talauz végigrohant a vagonunkon. Minden kupéba bekialtott. Ilangja izgalomtól és sietségtől remegett:

— Hőn futott! Hőn futott! Leszállni! Azonnal leszállni!

Egy hiszterika sikoltozni kezdett:

— Végünk van! Itt a halál!

— Ugyan, — mondtam nyugodt hangon, — nem hallja, hogy csak hőn futott? Az még semmi. Szálljon le és küldjön egy hordárt. Vonatunk ugyan hőn futott, viszont én hőn ragaszkodom podgyászaimhoz.

A nő megnyugodott és szerencsésen földet ért.

Őszintén szólva még most sem tudom, hogy mit jelent, ha a vonat hőn szalad. De nem szeretem a fölösleges sikoltozókat és ráérek megjegyezni.

Most azonban csak annyi történt, hogy egy másik vagonba kerültem és hogy harminc fillért fizettem a hordárnak.

Megálltam a folyosón.

Egy igen csinos nő csevegett ott egy ösfejú érdekes emberrel.

Igen, csevegett.

En mindég kellő tisztelettel nézem a férfiakat, akik egy órákhoz képezek ezt hallgatni.

— Értem egészen oda voltak, — mondotta a hölgy, — egy újságíró is ott volt és el volt ragadtatva tőlem.

— Biztosan a lábát nézte, — mondta a férfi kicsi gunnyal a hangjában.

— Miért, a fejem nem szép?

— Szépnek, szép!

Akkor odalépett egy tiszt is. A nő bemutatatta őket egymásnak és az őszhajú arról így tudtam meg, hogy jövevü pesti rajzoló. Most már érdeklődve odanézttem.

De csevegtek. Csak tovább csevegtek. Évődtek és nevetgéltek, mialatt bizonyosságul annak, hogy az orosz-japán háboru mennyire küszöbön áll, a mandzsu határon seregszemlélt tart Vorosizlov, az orosz csapatok felett, mialatt — Franciaországban izzóban folyik a harc: a királyság restaurálása és a demokrácia között.

Ó, be jó ennek az asszonynak, — irigykedtem. Mit neki a háboru, mit neki a milliányi munkanélkül! Mit számít az neki. Ő tetszik ennek, meg annak, a lába csinos, bőröndjei elegánsak és... cseveg.

Elszomorodtam. Már nem is máson, csak magamon, hogy ilyen furcsává alakultam, hogy mindenütt a nyomort látom meg, a kétségbeesett nyomort, amely nap-nap után kevésbé tud segíteni magán. Hogy nem bírok eléggé asszonyos lenni ahhoz, hogy csak a saját dolgaime érdekeljenek. Hogy operett előadás közben, halálra dolgozott bányászokat látok a szubrett mellett s hogy a hősszerelmesen meglátom a félelmet a holnapból. A hősszerelmesen, aki imádja a nőt, énekesen imádja, mialatt fizetetlen szobájára gondolt és a kis fiára, akinek lyukas a cipője.

S már nem figyelem a három vidám embert.

Már csak bámulok az ablakon és rohanó nyomoruságot látok.

S akkor mégis belém üt egy mondat. Az érdekesfejú rajzoló beszél:

— Maga nevetni fog, — magyarázza a csinoskának, — maga nevetni fog! Én állásba tettem a múlt héten egy leányt, szavamra mondom, minden ellenszolgáltatás nélkül.

De a csinoska nem nevetett. Csak tágra nyitotta szeméit és csodálkozott. — Hogy lehet az? — kérdezte naivan.

És igaza volt neki, csak csudálkozni lehet a dolgon, hogy ma állásához jutassanak, kenyérhez segítsenek egy nőt, aki tud, aki dolgozni akar, aki enni akar — csak úgy szivességből!

A nő helyett én nevettem:

— Nem, — gondoltam és keserűen befelé kacagtam, — ezt nem hiszem, kedves érdekesfejú. Vagy nem igaz az egész, vagy a nő nagyon csunya volt. De akkor nem juttatta állásba.

A férfi nem olyan, mint a vonat. A nőnek pont akkor nem kell kiszállni, ha hőnfutás van. Különben?

Nagy adósgyűlés a kormány konverziós javaslata ellen

75 százalékos tartozás-elengedési követel a gazdasági front — Még mindig simitják az adósságrendezési javaslatot

Bukarest, március 20

Az ugynevezett gazdasági frontba tömörült adósszervezetek vasárnap délelőtt nagy gyűlést tartottak a fővárosban. A kongresszuson Antonescu egyetemi tanár, a „konverzió apja” elnökölt.

Számos elkeseredett felszólalás után a nagygyűlés határozatot fogadott el, amelyben a gazdasági front megállapítja,

hogy az adósok nincsenek megelégedve a kormány adósságrendezési javaslataival, s azt szűkkeblűnek találják.

Követelik az összes adósságok 75 százalékos leszállítását, a hátralékokra vonatkozólag pedig azt, hogy azok 30 év alatt legyenek fizethetők 1 százalékos kamattal.

Csak csütörtökön kerül a parlament elé a konverziós javaslat

A kormány egyébként még szombaton este is simításokat és kisebb módosításokat végzett az adósságrendezési törvényjavaslaton.

Amint Tatarescu miniszterelnök kijelentette, a javaslatot kedden délután veszi tárgyalás alá a törvényvéleményező tanács második szekciója, Lăday semmitőlseki bíró elnökletével. Hétfőn és kedden még tekintetbe veszik a kormánypárt tagozati elnökeinek az észrevételeit.

Ezek szerint a javaslat csak csütörtökön kerülhet a parlament elé. A kormány mindent elkövetett és elkövet, hogy a javaslat vitáját simábbá tegye.

Gyilkosság, vagy öngyilkosság

Egy fiatal urilány titokzatos halála egy csernovici szállodában

Csernovic, március 20

A vasárnapról hétfőre virradó éjszakán titokzatos haláleset történt a csernovici „National” szállodában.

Vasárnap este a szálloda portásánál fiatal kapitány jelentkezett egy feltűnő szépségű asszony társaságában. A vendégek: Nicolescu kapitány és felesége Bukarestből néven írták be magukat a szálloda könyvébe és kétágyas szobát vettek ki. A házaspár együtt töltötte az éjszaka-

kát, reggel a kapitány egyedül hagyta el a szálloda épületét. Kilenc órakor a takarítónő benyitott a kapitány szobájába. A belépő nő elé borzalmas látvány tárult. A szobában felakasztva függött a „kapitányne”.

A megindult rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a meggyilkolt vagy öngyilkos asszonyt Patrik Reginának hívják és Bálti városból való urileány.

A rendőrség most az eltűnt tiszt után nyomoz.

Egy egész utcát eltemetett a földcsuszamlás Besszarábiában

Husi, március 20.

Besszarábiából érkező jelentések borzalmas méretű földcsuszamlásokról számolnak be. A jelentések szerint a földcsuszamlások Oltenesti faluban okozták a legnagyobb pusztulást.

Ebben a faluban egy egész utcát elnyelt a föld.

Az egész falu képe megváltozott a földcsuszamlás nyomán. Ahol eddig völgy volt, oda dombot gyűjtött össze a megmozdult föld, a

dombok nyílán pedig mélységek nyíltak. A földcsuszamlás az Oltenesti falu környékén lévő falvakat is érintette. A szerencsétlenség során a vasutvonal is megrongálódott. A föld a veszélyeztetett területen még mindig mozog. A hajléktalanul maradt lakosok iktóztatás fellellemmel és elkeseredéssel néznek a jövő elé.

Arról, hogy a szerencsétlenségek követeltek-e emberáldozatot, amint az valószínűnek látszik, még nem érkezett jelentés. Egyelőre csak annyit tudni, hogy az anyagi kár óriási.

Letartóztatták a Prince-gyilkosság egyik gyanúsítottját

Stavisky és a magyar optánskötvények — Öngyilkos lett Balchard minisztériumi osztályigazgató, aki 100 ezer frankot kapott Staviskytól

Páris, március 20

A Stavisky-botránynak újra van egy halálos áldozata. Jelentettük, hogy Balchard Emilt, a földmívelésügyi minisztérium egyik osztályigazgatóját felfüggesztették, mert kiderült, — egyébként ő sem tagadta, — hogy ő vette fel azt a 100 ezer frankot, amit Stavisky annakidején a földmívelésügyi miniszter nevére utalt ki. A minisztériumi főtisztviselő a felfüggesztés után eltávozott hazulról. Másnap a fontenaibleaui erdőben találták meg a holttestét. Felvágta az ereit és elvérzett.

A Stavisky-bűnügyek nyomozása során egyébként vasárnap két párisi bankházban tartották házkutatást. Újabb

csekket kerültek elő: 573 darta csekket találtak és valamennyi Dubarrynak, a Volonte igazgatójának a nevére szől. — Találtak olyan okmányokat is amelyek Stavisky magyar optáns-kötvény tüzelmire vonatkoznak. Az optánskötvények névértéke meghaladja az 1 milliárd frankot, a vonatkozó iratok azonban elárulják, hogy ezt a hatalmas értéket Stavisky néhány millióval vásárolta össze.

Történt újabb letartóztatás is. A rendőrség őrizetbe vette Tribaud-t, a párisi Cirque Hippique igazgatóját, akit a Prince-gyilkosságban való részvétellel gyanúsítanak. A cirkuszigazgató szerepel Stavisky csekkjein is: mintegy 800 ezer frankot kapott a szélhámostól.

Ismét egy rejtélyes öngyilkosság Kolozsváron

Kolozsvár, március 20.

Ismét titokzatos diáköngyilkosság történt Kolozsváron. Vasárnap este fél 10 órakor Schotsch Ervin 15 éves bölcsészhallgató a pályaudvar mellett a Nagyváradról Kolozsvárra érkező gyorsvonat elé vetette magát. A vonat kerekei darabokra tépték a szerencsétlen diákot. A feltevések szerint Schotsch-t ugyanazok a titokzatos körülmények kényszerítették öngyilkosságra, mint pár héttel ezelőtt Cristoreanu gazdasági akadémistát. Állítólag Schotsch is tagja volt ugyanannak a rejtélyes vasmárdista szervezetnek, amely halálba kergette pár héttel ezelőtt Cristoreanut. Schotsch édesapja Segesváron szász gimnáziumi tanár.

Az adósok küldöttsége a miniszterelnöknél

A kormány nem mehet tovább az engedékenységekben — jelentette ki Tatarescu miniszterelnök

Bukarest, március 20.

Az adósok vasárnapi nagygyűlésének megbízásából hétfőn délnél népes küldöttség kereste fel Tatarescu miniszterelnököt s átnyújtotta neki a kongresszus határozatát.

A küldöttségnek válaszul a miniszterelnök, kijelentette, hogy a fennmaradó adósságok törlesztésére adott 15 évi időtartamot a kormány nem hosszabbíthatja meg, legfeljebb arról lehet szó, hogy a törlesztési részleteket másképpen osszák be. A városi adósságokat szintén nem lehet 25 százaléknál többel csökkenteni, mert nagyobb leszállítás káros volna a Nemzeti Bankra, illetőleg a pénz szilárd-ságára.

Ami a kereskedőket és iparosokat illeti, a miniszterelnök rájuk vonatkozólag kijelentette, hogy a kormány külön törvénnyel igyekszik majd helyzetüket megkönnyíteni.

Seguyabb

AUSZTRIABAN NINCS ZSIDÓ. KÉRDÉS

Hétfőn estefelé a Heimwehr vezetősége cáfolatot adott ki azokkal a hírekkel kapcsolatban, amelyek a Heimwehrnek a zsidókérdésben elfoglalt álláspontjáról szóltak. A Heimwehr vezetősége erőlyesen cáfolja, miszerint a legutóbbi értekezleten a zsidókérdés csak szóba is került volna. A Heimwehr — mondja a cáfolat — nem is kívánja napirendre tűzni a zsidókérdést és ilyen irányban nincsenek követeléseik, mert egyszerűen az az álláspontja, hogy Ausztriában zsidókérdés nem is létezik.

EMMA HOLLAND ANYA-KIRÁLYNŐ

Hágából érkező hírek szerint súlyosan megbetegedett. Állapota az orvosok szerint komoly aggodalomra ad okot. Vilma holland királynő és Anna trónörökösök állandóan a nagybeteg ágya mellett tartózkodnak.

KÉSZÜLŐDNEK A FRANCIA SZOCIALISTÁK?

A jobboldal Echo de Paris hihetetlenül hangzó készülődésekről számol be. A lap szerint Északfranciaországban a szocialisták valószínűs hadsereget akarnak szervezni, hogy Páris ellen vonuljanak. A munkásszervezetek összeírják azokat, akik a gépfegyver kezeléséhez értenek. A lap erősen állítja, hogy ilyenformán valószínűs forradalmi megmozdulás készül elő. A híradást a közvélemény általában nem veszi komolyan. Nyilván jobboldali rémhírekről van szó, amelyeknek célja valószínűleg az, hogy jobboldali szervezkedéseket ilyen ijesztgetésekkel indokoljon meg.

A BUKARESTI PARLAMENTBŐL

A képviselőház hétfő délutáni ülésén kisebb jellegű napirend előtti felszólalások után a forgalmi és fényüzési adóról szóló törvényt módosító javaslatot tárgyalták szakaszonként. A kisiparosoknak az adó alól való mentesítésére vonatkozó szakaszról Szabó Béni kiterjesztő indítványt tett.

A szenátus a szakkamarák számának leszállításáról szóló javaslat tárgyalását folytatta. Manolescu huszas beszédében bírta a javaslatot az ipar és kereskedelem körében tiltakozott a szakkamarák számának csökkentése ellen. Hangoztatva azt, hogy a koránny csak saját pártárdekeit tartja szem előtt, majd ismét fejtegette ismert korporatista elméletét.

SPORT-ÉLET

Megélénkült az „üzem”

A Nemzeti Bajnokság első „népes” vasárnapja

A Nemzeti Bajnokság tegnapi fordulójára végre teljesebb volt. A tizenhat csapat közül tíz szállott küzdelembe. Az első „népes” vasárnap eredményképe: vereségek, sőt egy döntetlen. (gyenge is)... sok gól helyenként... (máshol meg egy sem)... bírói tévedés... szóval mindaz, ami igazi bajnoki játéknak ízt és színt ad, az mind megvolt a tegnapi öt mérkőzésen. Jelentéseink így számolnak be a Nemzeti Bajnokság tegnapi fordulójának eseményeiről:

Bírói tévedéssel:

Crisana — Universitatea 1:0 (0:0)

Nagyvárad, március 20.

A Nemzeti Bajnokság A csoportjának tavaszi szezonja — derbivel kezdte. Mindjárt kezdetnek olyan döntőjelentőségű mérkőzés került műsorra, mint az Universitatea—Crisana mérkőzés. A jelentősége adta volt és ezt mi sem jellemzőbb jobban: négyezer néző volt kíváncsi Nagyvárad első nagy idei meccsére.

A mérkőzés óriási küzdelmet és a kolozsvári csapat meg nem érdemelt vereségét hozta. Az Universitatea nyolcvan százalékos fölényét nem kísérte az a bizonyos szerencse, amely nélkül a tudás sem érvényesül a futballban. Kapufákat löttek az U csatárok.

A Crisana viszont az egyébként jól bíráskodó aradi Oravetz egyetlen bírói tévedése segítségével megszerezte a maga gólját. És ez elég is volt a győzelemhez. A győztes gól így esett:

Sepsi az U kapusa, a második félidő 23 percében kapuvonalon túl fogott meg egy labdát. A bíró nagy meglepetésre sarokrogást ítélt. Csonka rugja a kornert és Barátky fejese védhetetlenül száll a hálóba. 1:0!

A gól megítélése után kisebbfajta tüntetést rendeztek a bíró ellen, szerencsére, különösebb rendzavarás nélkül. Az U elkeseredetten, de eredmény nélkül küzd a kiegyenlítésért.

(Az őszi eredmény 2:2 volt.)

Nem érdemelte meg...

Vénus — Kinizsi 1:0 (0:0)

Bukarest, március 20.

Igen. Nem érdemelték meg: a Venus győzelmét, de méginkább a Kinizsi — vereségét. A Venus hajrá stílusával szemben a Kinizsi sokkal technikásabb és taktikailag jobban felépített játékokat mutatott és többször is veszélyeztetette ellenfele kapuját.

A mérkőzés egyetlen gólja a második félidő 39 percében esett.

Petea Válcov kiugrik, a Kinizsi védelem pillanatra megtorpan és máris bennül a gól. 1:0.

A Kinizsinek alkalma lett volna egyenlíteni. Nem sokkal a befejezés előtt.

Xifando bíró 11-est ítélt. A büntetőrugást félmagasan helyezve, de gyengén rugja Semler és Burdan, a Venus új kapusa kibírdi!

A mérkőzés után nagy érdeklődés kerekedett a Venus átszervezett csapata nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket.

(Összel: Kinizsi—Venus 3:0.)

Lelekesedés a technika ellen:

AMTE — Tricolor 0:0

Plojest, március 20.

Gólnélküli játék volt Plojesten. Az aradi munkáscsapat ahogy sem tudott megbirkózni a hatalmas lelkesedéssel küzdő Tricolorral. Hiába volt fölényben, csatársora nem tudott gólt rugni. Az őszi 6:2-re győzött az AMTE a Tricolor ellen. Az aradi csapat azonban most még távol sincs abban a formában, amellyel ez az eredményt kiérdemelte. A Tricolor értékes bajnoki pontot szerzett. Bíró: Ceauzeanu.

Az AMTE csapata Bukarestbe ment át, ahol kedden lejátsza bajnoki mérkőzését a Venussal. A keddi mérkőzés érdekessége: ezután a mérkőzés után állítja össze a válogató bizottság a március 25-én a csehek ellen Pardubiceban kiálló válogatott csapatot.

A Venusban ugyanis több válogatott-jelölt van és ezeknek utolsó formájára kíváncsiak.

Az A csoportban a Crisana az élre nyomult, egyébként a sorrend változatlan maradt:

A. CSOPORT

1. Crisana	8	5	3	0	20:7	13
2. Universitatea	8	5	1	2	26:12	11
3. Kinizsi	8	5	0	3	17:15	10
4. AMTE	8	4	1	3	16:14	9
5. CFR	7	3	1	3	9:9	7
6. Venus	8	3	1	4	16:18	7
7. Tricolor	8	1	2	5	11:21	4
8. Brasovia	7	0	1	6	6:25	1

„Afrikai stílusban”

NAC — Romania 4:1 (2:0)

Kolozsvár, március 20.

A nagyváradi zöld-fehérek kolozsvári mérkőzését nagy érdeklődéssel várták. Már csak azért is, mert Luchide főtitkár az aradi NAC—Glória CFR megtekintése után kijelentette, hogy a NAC csatárok formája nem kielégítő. A kolozsvári mérkőzés ugyancsak rácsodolt a főtitkári véleményre: az öt NAC csatár „afrikai stílusban” játszott a pályán, vagyis éppen olyan fölényesen győzött, mint afrikai turáján. Nagy technikai fölénytel gázolta le derekasan védekező ellenfelet. A Romania inkább a csufos vereség megakadályozására törekedett, de azért — igaz, hogy ritkán — veszélyes támadásokat is tudott vezetni. A gól szerzői:

az 5-ik percben Rónai 1:0, a 30-ik percben Kocsis bombája zug a kapuba. 2:0. A második félidő 13-ik percében Bodola 3:0-ra javít, a 22-ik percben Rónai lövése nyomán 4:0.

A Romania ekkor erősít — a becsületgólért. Igyekezett siker koronázni: a 27-ik percben Barta kézzel érinti a labdát: 11-es! Krieschoffer áll neki. Különböző szabálytalanságok miatt a bíró háromszor rugatja újra! A harmadik büntetőrugás gól: 4:1.

3500 néző előtt jó bíró volt dr. Morariu Teofil (Őszi eredmény: 5:1-re győzött a NAC)

Itthon tudnak:

Ripensia — Mures

6:0 (3:0)

Temesvár, március 20.

Az eredetileg Marosvásárhelyre kisorsolt mérkőzést a Mures-pálya használhatatlansága miatt Temesvárt játszották le. A Ripensia gólokban ki sem fejezett fölénytel győzött, bár a beteg Lakatos nélkül játszott. (Úgy látszik, a Ripensia, ha nem francia bíró vezet a mérkőzést — tud játszani.) A Mures újra bebizonyította, hogy még sokat kell fejlődni, hogy méltó szerepet játszasson a Nemzeti Bajnokságban!

A félutcat gólt a következők lötték: Clolac (2), Bindea, Dobai, Beke és Schwartz. Bíró: Pálfi.

(Az őszi 7:2 arányban győzött a Ripensia.)

A B. csoport tabellájában a sorrend nem változott.

B. CSOPORT

1. Unirea Tricolor	9	6	2	1	28:8	14
2. Ripensia	8	6	1	1	32:10	13
3. NAC	7	5	1	1	27:10	11
4. Gloria CFR	7	3	2	2	15:19	8
5. Juventus	6	3	1	2	12:11	7
6. Romania	9	2	2	5	16:21	6
7. Soimii	7	0	2	5	4:22	2
8. Mures	9	0	1	8	10:43	1

A bukaresti husvéti futballtorna műsorát véglegesen megállapították.

Első napján: Ripensia—Venus, Kispes—Unirea Tricolor.

Másodnapján: Unirea Tricolor—Venus, Kispes—Ripensia.

Harmadnapján: Kispes—Venus.

Belföldi labdarugó eredmények

BRASSÓ

Bajnoki: CFR—Olympia 8:1 (1:1). A CFR fölényesen győz. A vasutas csapat góljait Csomag (4), Csányi (2), Ströck és Hecht lötték. Az Olympia gólját amely egyben a mérkőzés vezetőgólja volt, Honigberger szerezte. A szezon első bajnoki mérkőzése. A nap másik bajnoki találkozója:

BMTE—Glória 2:1 (1:0). A munkáscsapat megérdemelt győzelme. Góllövők: Ferenczi, Soós I., illetve Kocsis.

TEMESVÁR

Bajnoki: Ilsa—TAC 2:0 (0:0). A temesvári bajnokság óriási meglepetése. A TAC csapatán meglátszott a tura fáradtsága.

NAGYVÁRAD

Bajnoki: CFR Nagyvárad—Nagyszalontai SC 4:0 (2:0).

Barátságos: Testvériség—Vasas 2:0 (1:0).

ARAD

Bajnoki: Transsylvania—AAC 2:2 (2:1). Az aradi bajnokság egyik derbije. Tomi bíró feltűnő gyengén vezette a mérkőzést és sokat rontott ezzel a játék értékén és szépségén.

Hakoah—ATE 2:0 (0:0). Nagy meglepetés.

Unirea—Tricolor 4:3 (3:1).

Olimpia PTT—Soimii 2:0 (0:0).

BRAILA

Barátságos: CFR Bukarest—Franco Romania 3:0 (1:0).

BUKAREST

Barátságos: Juventus—Belvedere 3:3 (2:1). Unirea Tricolor—Maccabea 3:2 (2:1).

KOLOZSVÁR

Romania törpe—Kolozsvár törpe válogatott 1:0 (1:0). A két törpe csapat feltűnően szép játékot mutatott.

Az eredmények rövására

Záporosóben és bokáig erő sárban játszottak Budapesten

Budapest, március 20.

A magyar profibajnokság vasárnapja ugyan csak nem volt szerencsés. Záporosó és eső szakadt a pályákra és tönkretette nemcsak a játékosok, de emiatt az eredmények sem reálisak. A mundaesti mérkőzések:

Ferencváros—III. kerület 4:0 (3:0). Egész mérkőzés alatt zuhogott az eső, a játékosok alig tudtak megbirkózni a „dagasztó” sárral. A Ferencváros fölénye nem volt meggyőző, a helyzeteket azonban jobban ki tudta használni. A góllövők: 14. perc Székely, 17. és 39 p. Toldi, a második félidő 28. percében Sárosi.

Ujpest—Phöbus 3:1 (1:1). A Phöbus vereségének aránya tulzott. Az első félidő első 20 percében a Phöbus nyomasztó fölényben játszik. Fűrge csatárai állandóan veszélyeztetik Ujpest kapuját. A 15. percben Béky éles lövése hálót ér, 0:1. A 24. percben Ujpest erőteljes támadása után Jávör egyenlít, 1:1. Ujpest most fölénybe kerül. A második félidő 6. percében Jávör révén 2:1. A 16. percben kórner: P. Szabó hálába fejezi. 3:1.

Bocskai—Nemzeti 1:1 (1:0). A Bocskai négy legjobb játékosa szerdán a válogatott próbamérkőzésen játszott és ennek a fáradtsága meglátszott az egész csapat teljesítményén. A Nemzeti viszont különösen a második félidőben olyan lelkesedéssel küzdött, mint aki a kiesés ellen harcol. A 8. percben Hevesi „vése a kapufáról csuszlik be. 1:0. Az egyenlítő gólt Bihámi lötte a második félidő 17. percében. A válságos nyári záporban a Nemzeti a győztes gólt is megszerezhetné volna: Bihámi egy megítélt 11-est kapu mellé gurított.

KAPOSVÁR

Somogy—Kispest 2:0 (2:0). Itt nem esett: kellemes, igazi futballidőben játszottak. A Kispest újra csalódást keltett. Somogy tulajdonképpen kilenc emberrel játszott a mérkőzés nagyrésztében és hogy nem rugott még több gólt, azt csak a jól működő Kispest-védelem akadályozta meg. Az első gólt Berecz lötte a 31. percben, a másodikat Kiss a 43. percben. Vári kapus a 38. percben kulcsesonttörést szenvedett és Boros is megsérült.

MISKOLC

Hungária—Attila 2:0 (2:0). A Hungária fölénytel indul. A 10. percben Kardos, a 14. percben Szabó III. lövi a győztes gólokat. Az Attila nagy igyekezete mindössze három elrontott gólhelyzetet és egy értékesíthető 11-est eredményezett.

SZEGEDEN

Budai 11—Szeged 3:1 (2:0). Szeged balszerencsés mérkőzése. Állandó fölényben volt — kórneraránya 18:0! — mégis a Budai lötte a gólokat. A gólsorrend: 16. perc Stancsik, 1:0.

Svábhegyi Szanatórium

(Budapest centrumától 12 percre)

Ideális subalpín klíma, ideális diéta és ellátás.

Legnagyobb luxus — Mérsékelt árak. Kúra, sport, szórakozás.

SZATMAR:

Bajnoki: Olimpia—SzSE 4:0 (2:0)

NAGYBANYA

Bajnoki: Törekvés—Tricolor 2:2 (0:0) A mérkőzés nagy botránnyal zárult. — Weiser bírót a közönség súlyosan bántalmazta

NAGYKAROLY

Bajnoki: Nagykárolyi Törekvés—Kölping 1:0 (0:0).

Nemzetközi válogatott mérkőzések

Mexiko City, március 20.

A világbajnokság selejtezőjének első csoportjában az USA, Mexikó, Kuba és Haiti csapatát osztották be. Kuba legyőzte Haiti csapatát és Mexikóval került össze. Mint jelentetük, az első mérkőzésen Mexikó 3:2-re győzött. A második találkozó eredménye:

Mexikó—Kuba 5:0(3:0).

Mexikó ezzel az amerikai középszóna győztes lett. Mexikó csapata május 24-én Rómában az USA csapatával játszik és akkor dől el, hogy az első csapathól ki kerül a döntőbe.

A szóliai barátságos

Jugoszlávia—Bulgária 2:1 (1:0). A jugoszláv csapat elkeseredett küzdelem után tudta legyőzni a feltűnően feljavult bulgár csapatot. Bulgáriának ez volt edzőmérkőzése a magyarok elleni világbajnoki befejezőmérkőzésre.

— 30. perc Röck. Második félidő 24. perc Havas 2:1. — 45. perc Röck váratlan lefutása, 3:1.

A magyar profibajnokság állása a március 18-iki mérkőzések után:

1. Ferencváros	16	14	0	2	59:19	28
2. Ujpest	16	12	3	1	49:19	27
3. Bocskai	17	11	3	3	45:21	25
4. Hungária	17	8	2	7	40:28	18
5. Kispest	17	6	4	7	35:34	16
6. III. ker. FC	17	6	4	7	32:41	16
7. Szeged	17	6	2	9	32:36	14
8. Phöbus	17	4	6	7	28:32	14
9. Budai 11	17	4	5	8	28:45	13
10. Somogy	17	6	1	10	23:56	13
11. Nemzeti	17	2	6	9	25:49	10
12. Attila	17	3	2	12	25:41	8

WAC—VIENNA 2:0 (0:0). Bécsi bajnoki mérkőzés. A WAC a 9. helyről a 6. helyre ugrott fel a tabellán.

BERKESSY — URUGUAYBAN! Szigeti Imre, a Budapesti megsejlesztő futballmenedzser Montevideóban telepedett le és a National Club technikai vezetését vette át. Budapestre írt levelében bejelenti, hogy Berkessyt, a jelenleg Párisban élő kitudó magyar játékosát átviszi Délamerikába. Berkessy tehát abban a csapatban játszana, amely a párisi olimpián győztes Uruguay válogatottjának a legtöbb játékosát adta.

HA BUTORAIT TÖLÜNK VÁSÁROLJA. 3 ELŐNYE VAN:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz
3. Készpénzért nagyon olcsón és hitelben is nagyon kedvező feltételek mellett vásárolhat!

SZÉKELY & RÉTI BUTORGYÁR R.-T., TG.-MUREŞ

FIÓKOK BUCUREŞTI—BRAŞOV

Ne kísérletezzon egészségével. Kérjen Ön is kimondottan eredeti „**OLLA**” GUM...
„**OLLA**”
óvszert, mely megóvja egészségét

Birkózás

A „testvérm nemzetek” versenyén a hoszu uttól fáradt magyar birkózók félsikerrel kezdtek

Helsinki, március 20.
Óriási érdeklődés, több ezer néző előtt kezdődött meg tegnap a finn—eszt—magyar „testvérm nemzetek birkózómérkőzése”. Az első napon a hoszu uttól összetört, fáradt magyar versenyzők nem tudták teljes tudásukat kifejteni és félsikerrel szerepeltek. Az eredmények:

Légsúly: Imrei a 11-ik percben dobja az eszt Pöntsont. A nap legszebb küzdelme!
Pehelysúly: Tóth pontozással győz az eszt Kristall ellen.

Könnysúly: Beke tussal vereséget szenved a finn Reinitől.

Kisközépsúly: Finyák pontozással vesz az eszt Kuk ellen.

Nagyközépsúly: Rihecky 5 perc alatt tussal vesz az eszt Nes és pontozással a finn Pikku-eaari ellen.

Kisnehézsúly: Tarányi pontozással vesz az eszt Karlinnen ellen.

Evezés

Cambridge—Oxford: négy és negyed hossz...

London, március 20.
A hagyományos Cambridge—Oxford nyolcevezős versenyt százezres tömegek érdeklődése mellett tartották meg. Győzött újra Cambridge csapata 18 p. 03 mp. rekordidővel, négy és egy-negyed hosszal. Oxford 18 p. 18.1 mp. alatt ért célba. A Cambridge—Oxford találkozó eddigi mérlege: a 86 versenyből Cambridge 45, Oxford 40 alkalommal nyert, egyszer holtverseny volt.

Uzás

Európa-rekord!

Aarhus, március 20.
A dán Jacobsen kisasszony a 100 méteres mellúszásban 1 p. 25.6 mp.-es idővel új Európa-rekordot uszott. A régi rekordot is ugyanő tartotta 1 p. 25.8 mp.-el.

UJABB NAGY AMERIKAI USZÓTEHETSÉG tünt fel a newyorki uszóversenyen. Livingstone főiskolás 2 p. 14.4 mp.-re javította a 220 yardos gyorsúszás amerikai rekordját. Svéd rekordot uszott a 100 méteres mellúszásban Svenson. Ideje: 1 p. 16.4 mp. (Régi rekord: 1 p. 16.9 mp.)

Korcsolyázás

Startolt Moszkvában a három norvég versenyző!

A három norvég gyorskorcsolyaversenyző: Ballangrud, Staksrud és Egnestangen a norvég szövetség tilalma ellenére is startolt Moszkvában. Mivel a Szovjet nem tagja a nemzetközi szövetségnek és igazolt versenyző csak a tagállamok versenyén indulhat, akkor is csak szövetségi engedéllyel, — a norvég versenyzők diszkvalifikálása most már befejezett tény. A norvégek különben kitűnő időket futottak Moszkvában:

500 m.: 1. Egnestangen 44.7 mp. 2. Staksrud 44.8 mp. 3. Ballangrud 45.1 mp.

1500 m.: 1. Staksrud 2 p. 25.6 mp. 2. Ballangrud 2 p. 25.8 mp. 3. Malnikov orosz 2 p. 27 mp. (Az orosz bajnok nagyon tudt!)

5000 m.: 1. Ballangrud 8 p. 48 mp. 2. Staksrud 8 p. 50.1 mp. 3. Egnestangen 8 p. 53.6 mp.

10.000 m.: 1. Ballangrud 18 p. 14.4 mp. 2. Mirosov orosz 18 p. 38.9 mp. Egnestangen 18 p. 42.2 mp.

Az Egyesült Államok műkorcsolyázó bajnokságait csak most rendezték meg a newyorki műjégy pályán Bajnok: újra Roger Turner lett. A hölgybajnokságot az Európában versenyző Maribel Vinson távollétében a fiatal Susanne Davies szerezte meg. Párosban a Turner—Davies pár győzött.

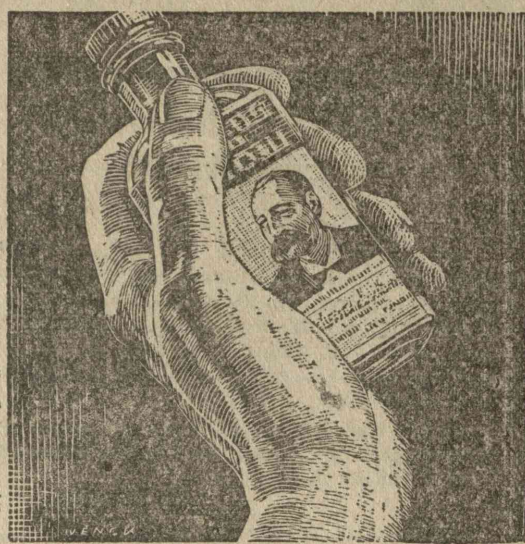
Tenisz

Győzött a svéd király Kehrlinggel indulva. a mentonei verseny férfi páros hend kep szánában. Az angol Wills—Wills párt győzték le 6:2, 6:2 arányban. Gusztáv király, aki „Mr. G” néven versenyzik, 76 éves!

Labdarugás

A FUTBALLISTA KIRÁLY. Most derült ki, hogy III. Lipót belga király, trónörökös korában mint jobb hátvéd játszott ezredének csapatában. III. Lipót eszerint az első királyi futballista.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

A SLOAN'S LINIMENT

MINDEN FAJDALMAT MEGSZÜNTET

Ha bármilyen könyvre

van szüksége, legyen az regény vagy szakkönyv, szindarab, divatlap, vagy kotta, forduljon bizalommal a Brassói Lapok Könyvosztályához, Brassó.

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. DAVID GYORGY féle nagy

KÉZI SZÓTÁR

Részenként több mint 24 ezer címszót tartalmaz. Román—Magyar rész füze 60. — II Magyar—Román rész füze 60. — a két rész együtt kötve egész vászon kötésben 150. — lej; diszes félbőr kötésben 240. — lej

LILIPUT ZSEBSZÓTÁR

2 rész ára 60. — lej

Kapható minden könyvkereskedésben. Kiadta a BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA

A legújabb divat

SZABÁSZATI TANKÖNYVE

Szakiskoláknak és magántanulásra. Írta: K-né MARGITAI MARIS.

Tartalmazza:

a modern francia és angol női ruha

szabás-rajzát, szabását, összeállítását, varrását és kidolgozását. — Rövid idő alatt már a 8 ik teljesen átdolgozott kiadás jelent meg. A könyv ára Lei 2.4. Vidékre portó Lei 20.

Kapható:

Brassói Lapok Könyvosztályában

Prima száraz bűktüzfűtőszálat

szálat napi áron

ORBAN és KELEMEN

BRASSÓ, MIRCEA VODÁ 8. - Telefon 3—86

Megrendelések feladhatók:

Kapu-utca 42 sz. az udvarban — Telefon 242;

Gonser R., Fetele-utca 23 és az „Ágysz” rő-

zszerű üzletben

2 szobás lakás

modern előszobával és fürdőszobával
Április 1-re kiadó. Kut-utca (Calea Victoriei) 54 — Magas földszint —
Megtérítendő 10—11 lg

J. Schwartz toplifai orth főrabbi ur személyes ellenőrzése mellett, szigorúan rituális előírás szerint töltött

húsvéti borszoki borvizet

hozunk forgalomba, amely vala mennyi leraátunknál nemkülömben borszoki borvizkezelőségünkben Borsec, Jud Mureş kapható.

DERÉKFÁJDALOM

A testi épség, az egészség az ember legnagyobb kincse. Ezért kell sportolnunk, testünket ápolni és higiénikusan élni.

Hogy ezen kellemes közérzetet sem izomfájdalmak, sem reumatikus fájdalmak meg ne zavarják, az egész világ sportolói

SLOAN'S LINIMENT-et

használnak.

133 ország sportbajnokai nem kis mértékben köszönhetik sikerüket a

SLOAN'S LINIMENT-nek

A Sloan's Liniment az izmok balzsama.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Egy üveg ára 75 lei

„HELVETIA”

cukrászda megnyílt

Különféle ujdonságokkal.

Brassó, Kórház-u. 62

(Strada Brătianu)

Gyárpári vállalat üzemellenőrző okleveles gépészmérnököt

keres mielőbbi belépésre. Hasonló állást betöltött, hosszabb gyakorlattal rendelkező, a román és a német nyelvet szóban és írásban bíró egyének nyújtsák be ajánlataikat igényeik megjelölésével „Nagyüzem 1934” jelige alatt a lap kiadóhivatalába. 11126

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastag betűkből 8 lei. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyanazon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk.

Vétel-eladás

Tejszállításra napi 250—300 literre sürgős ajánlatokat kérek. Blénessy Valea-Lunga, of. Moreni. Prahova. 11797

Eladó! Elsőrendű préselt szőna, nagyobb mennyiség. Lahni Heinrich kereskedő, Rupea. 1908

Telek: cca 22.000 m², Zajzon-utón, az állomás közelében, eladó. Blau Géza, Str. Heliade 42. Bucureşti. 1364

Állást keres

Nem önhibájából elvált, fiatal uriaszony, ki a háztartás minden ágában jártas, kiváló üzleti érzékkel bír, üzletbe segítőtársnak, háztartásnőnek, anyahelyettesnek ajánlkozik, megértő és jó bánásmódot biztosító feltétlen uriházhöz. Szíves megkereséseket a Brassói Lapok fiókkidóhivatalához, Oradea, Str. Alexandri 30. kérem küldeni, „Otthon” jellegre. 11144

Diplomás fogtechnikus állást keres, heti 700 és teljes eltás. Ajánlatokat „Dentist” jeligen a kiadó továbbítja. 11140

Állást nyer

Orvos kerestetik letelepülésre, kitűnő helyre, kinek fogorvosi diplomája is van. Cím a kiadóban.

Lakás

Keresek két szobás napos lakást, modern komforttal, belváros közelében. „Factum.” 11145

A sarlach

minden szülő réme - újra fenyeget

Gondos szülők azonban értik, hogyan óvják meg főle gyermekeiket.

Ha gyermeke reggel, mielőtt lefeküdt, száját Hyperollal gondosan öblögeti, ha délelőtt este, lefekvés előtt, kezelt Hyperollal mossa, utána újra alaposan gargarizál, akkor nem kell állandó aggodalomban élnie, hogy vörhenyt kaphat. **HYPEROLL** köszönhetjük, hogy azzal a nyugodt tudattal élhetünk, hogy hathatós, **FRISS** fertőtlenítő szerünk van.

Tegyen egy Hyperol-tablettát egy fél pohár vízbe és egészen **friss** superoxyd oldata lesz, amely elég erős és hatékony, hogy akár minden baciust egy szempillantás alatt megöljön.

Ön és gyermekei, öblögessék szájukat minden reggel Hyperollal és védve lesznek a baciussal és betegségekkel szemben.

Gondoljon arra, hogy egy jó, hatékony fertőtlenítő szert sem lehetni, sem pedig mint egy cukorkát, a szájban elolvadni hagyni nem lehet.

FRISS superoxyd

HYPEROL

ból készítő, a legjobb fertőtlenítőszer és nem mérgező

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában

Kis tubus 10 tablettával 30 lei
Nagy tubus 20 tablettával 47 lei
Gedeon Richter készítménye

HALLGATTUNK EDDIG

mert be kellett várjuk a tavaszi cikkek beérkezését. Pullóverek, sapkák, sálak, harisnyák, kombinék, nadrágok, trikók, zoknik, gyermekharisnyák, kesztyűk száza és ezrei várják a legújabb szövésben, a legmodernebb mintákban, a legpompásabb színekben és a közismerten legolcsóbb árakban közönségünket. Mi

NEM ENGEDÜNK

üzleti reklám-elveinkből, mi nem törünk el a közönségünk által az évek folyamán megkedvelt propaganda-eszközinktől, mert csak így érhetjük el a mi közönségünk állandó és teljes meglegedését, ezért továbbra is

TÜZZEL-VASSAL

ragaszkodunk olcsó árainkhoz, mert olcsó áraink szereztek és tartották meg hatalmas vevőháborunkat. Válatlan bizalommal ajándékozzon meg tehát bennünket mostani húsvéti vásárlásainál is. ELBE harisnya-ház, Brassó, Kapu-utca 42.

Kiadó, lap- és nyomdatulajdonos: Lap- és Könyvkiadó R-t, Brassó—Brassó.